

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praha číslo
78190, Wien št. 105241.

JUTRO

Naročnina znana mesečno 25 — Din.

za zmoženstvo 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Volilni tabor v Mariboru

Veličasten shod v unionski dvorani — Maribor se
bo v nedeljo izkazal za vernega čuvarja Jugoslavije
na severu

Maribor, 5. nov. Maribor, kot najsever-
nejša postojanka naše države, je nocoj na
velikem manifestacijskem shodu v unionski
dvorani zopet pokazal, da je jugoslo-
venska narodna misel tudi na severu naše
države globoko vsidrana. Velika unionska
dvorana ni zlepa videla tako veličastne-
ga shoda in tako enodušnih manifestacij,
kakor nocoj, ko so se zbrali mariborski
volilci, da slišijo svojega sreskega kandi-
data dr. Pivka in da čujejo svojega preiz-
kušenega prijatelja in zaščitnika ministra
za gradbo dr. Kramerja. Že mnogo pred
napovedano uro je bila dvorana, v kateri
je prostora za nad tisoč ljudi, nabito pol-
na, vse galerije zasedene in mnogo ljudi
ni več našlo prostora v dvorani, marveč je
moralo ostati kar zunaj na vrtu. Ko se je
ob 8. pojavil v dvorani minister dr. Kram-
er v spremstvu sreskega kandidata dr.
Pivka, njegovega namestnika g. Janžekovi-
ča in mariborskega podžupana dr. Lipol-
da, so ga sprejele navdušene ovacije, ki
so trajale več minut. Enako pristrano so
mariborski volilci pozdravili tudi svojega
kandidata dr. Pivka.

Shod je otvoril mariborski podžupan dr.
Lipold, ki je najprvo pozdravil ministra
dr. Kramerja ter se nato zahvalil volilcem
za tako častno udeležbo. Nato je podal
besedo ministru dr. Kramerju, ki je v eno-
nem govoru pojasnil dogodek, ki so do-
vedli do 6. januarja, kakor tudi razvoj do-
govodov od 6. januarja do 3. septembra.
Njegov govor so čisto prekinjali navdu-
šeni vzkliki odobranja. Ko pa je dr.
Kramer očrtal delo onih rokov, ki so do
nedavnega sodelovali v sedanji vladi ter
nosijo odgovornost za vse, kar se je zgo-
dilo, ki pa hujkajo sedaj proti državi in

skušajo odvrniti ljudi od volitev in s tem
od sodelovanja pri konsolidaciji pri-
lik v državi, je nastal v dvorani pravi orkan
ogorčenja. Slišali so se klici: »Mi hočemo
sodelovati!« »Odklanjamo stare razprti-
je!« pa tudi klici najhujšega ogorčenja nad
onimi, ki se vedno zapostavljajo interese
države in naroda za svojimi osebnimi ko-
ristimi. Poziv ministra dr. Kramerja, naj
se vsi polnoštevilno udeležijo nedeljskih
volitev in s tem dokažejo, da je Maribor
zvest čuvar Jugoslavije na skrajnem se-
veru, je izzval dolgotrajno pritrdjevanje in
navdušene ovacije govorniku, Jugoslaviji
in kralju.

Prisrčno pozdravljen je nato povzel be-
sede sreskega kandidata dr. Pivka, ki je raz-
vil svoj program poudarjajoč, da hoče vse-
lej delovati za pomirjenje duhov in za
skupno složno delo vseh stanov in vseh
prebivalstva tega, morda najbolj kompli-
ranega sreza. Njegove trezne in moške be-
sedne brez obljub in fraz, kakor smo jih
bili vajeni nekdanj na volilnih shodih, so
napravile na vse zborovalce najlepši vtis
in videlo se je, da vsi odobravajo politi-
ko narodne sloge.

Nato je spregovoril še namestnik sre-
skega kandidata g. Janžekovič, ki je
zlasti podčrtal gospodarski pomen nedel-
jskih volitev ter pozval vse navzoče, naj
glejajo na to, da bo udeležba kar najbolj
častna. Več ko bomo dali državi, več bo-
mo lahko od nje zahtevali in tudi dobili.
S kratkim nagovorom je nato predse-
dnik shoda, podžupan dr. Lipold zaključil
krasno uspešno zborovanje, s katerim je
Maribor znova dokazal, da je vreden svoje
tradicije, tradicije jugoslovenske misli in
ljubezni do Jugoslavije.

Nadškof dr. Sedej žrtev sporazuma med Vati- kanom in fašizmom

Kapitulacija Vatikana pred fašizmom — Kako je prišlo
do dozdevno prostovoljnega odstopa goriškega škofa

Zagreb, 5. novembra n. Nocojšnje »Novo-
st« objavilo pod naslovom »Vatikan se
druži s fašisti proti našemu narodu« vov-
nik, v katerem pravijo med drugim:

Vatikanski glasilo »Osservatore Roma-
no«, pa tudi vsi fašistični listi so pred
dnevi objavili naslednjo vest: Njegova
eminenca dr. Frančišek Borgia Sedej, nad-
škof goriško-gradiški, je zaradi visoke sta-
rosti in slabotnega zdravja prosil svetega
očeta, da ga razreši škofjskih dolžnosti.
Njegova svetost je blagovolila sprejeti od-
poved goriškega nadškofa in ga istočasno
imenovati za titularnega nadškofa v Egiptu.
Tako se je glasilo poročilo fašističnega
tiska, ki je sprejelo vest z velikim za-
dovoljstvom. Celotno »Corriere della Sera«
je naglasilo, da je takšna rešitev vprašanja
obmejnih vernikov našla lep odmev po vsaj
Italiji, posebno še, ker je z njo v direktni
zvezi vprašanje novega goriško-gradiškega
nadškofa in vprašanje italijanske cerkve
od mej. Dr. Sedej namreč ni nikakor skr-
val svoje slovenske zavesti.

Na drugi strani pa je vest o ostavki dr.
Sedeja zelo neugodno odjeknila med našim
ljudstvom v Julijski Krajini. Ni niti naj-
manjšega dvoma, da je bil škof prisljen
podati ostavko. Njegovo demisijsko so skuša-
li maskirati z zdravstvenimi razlogi. Toda
Sedej ni bolan. V njem je čudo energije.
Razloge za demisijsko je treba iskati v fa-
šističnem pritisku na Vatikan. To demisijsko
je zahtevala fašistična vlada kot condi-
tione qua non za drugi sporazum o odnosu
pomirjenja z Vatikanom. Fašistični režim
je postavil kot enega glavnih pogojev za

spravo in popuščanje v zadevi Katoliške
akcije zahtevalo, da pade v Gorici megr. Se-
dej in da se na njegovo mesto imenuje Ita-
lijan.

Papež je bil v tej zadevi spočetka nepo-
pušljiv, ker je videl, da bi to škodovalo
cerkvi ne le pri vernikih v Julijski Kraji-
ni, v Gorici, Istri in Trstu, marveč tudi
med verniki v Jugoslaviji in pred vso me-
narodno javnostjo. Toda papež ni ostal pri
tem svojem prepričanju. Kapituliral je pred
fašizmom. Zavrniti je svoje nazore o vpra-
šanju nadškofa dr. Sedeja, postal je naen-
krat drugačen in ni ravnal v duhu onih na-
čel, po katerih se mora cerkev ravnati.

Papež je Sedeja žrtvoval fašizmu. To ni
naša samolastna trditve; mi z gotovostjo
vemo, da je škof Sedej padel kot žrtev dru-
gega sporazuma med Vatikanom in fašiz-
mom. Temu sporazumu je papež žrtvo-
val svete pravice jugoslovenske manjšine
v Julijski Krajini. Toda z odstranitvijo na-
dškofa dr. Sedeja je Vatikan napravil le or-
vir korak v dolgi vrsti nadaljnjih koncesij
fašizmu.

Z odstranitvijo dr. Sedeja z nadškofjske
stolice v Gorici pa bosta trpeli škodo le
cerkev in vera. Čudimo se, da se Vatikan
pred tem svojim dejanjem ni obrnil na
svojega nuncija Pelegrinetija, ki bi mu
gotovo odsvetoval ta korak, ker bi preveč
slabo vplival tudi na jugoslovensko jav-
nost, ki ne more biti povsem indiferentna
napram onim, ki se sedaj žrtvujejo na ra-
čun sprave med Vatikanom in fašizmom.
Ta združitev med obema rimskima silama
pomeni zvezo proti našemu narodu.

Denarne podpore za siromašne občine

Država hoče siromašnim občinam pomagati pri reše-
vanju važnih komunalnih poslov

Beograd, 5. novembra p. Minister za šu-
me in rude je podpisal pravilnik o finan-
čni podpori, ki se bo dajala siromašnim ob-
činam za kulturne, humane in splošno na-
rodne namene ter o izplačilu patronatske
tangente za popravilo nadarbinskih zgradb
v dravski banovini. Pravilnik se glasi:

Člen 1. Siromašnim občinam, v katerih
področju je najmanj ena tretjina celokup-
nega občinskega okoliša državno šumsko
zemljišče, ki ni podvrženo davku na zem-
ljišča in na katero občine tudi ne morejo
predpisati občinskih doklad, se bo dajala
na njihovo prošnjo v posebno važnih pri-
merih denarna podpora do največ 50.000
Din letno, v kolikor bo za to podana pro-
računska možnost. To velja tudi za šumska
zemljišča imovnih občin, v kolikor bodo
oprostene davka na zemljišča.

Člen 2. Ministrstvo za šume in rude
odobrava denarne podpore v smislu člena
1. tega pravilnika samo za zgradbe šol,
bolnišnice, cerkve, za občinske ceste, mo-
stove in za druge silne potrebe na kul-
turnem, socialnem in humanitarnem polju
dotične občine.

Člen 3. Iz istih kreditov, v kolikor bodo
v proračunu predvideni, se bodo izplače-
vale patronatske tangente za popravilo
nadarbinskih poslopj po stvarno doku-
mentiranih potrebah. Izplačilo te vrste od-
rejata ministrstvo za šume in rude preko pri-
stojnih direktij šum.

Člen 4. Občine, ki se hočejo okoristiti z
določbami tega pravilnika, morajo svoje
prošnje za denarno podporo predložiti pri-
stojnemu sreskemu načelnstvu, ki mora
upravičenost in resničnost navedb strogo

proučiti in nato poslati prošnjo pristojni
banski upravi. Banaska uprava bo nato
prošnjo s svojim predlogom predložila mi-
nistrstvu za šume in rude v odločitev.

Člen 5. Izplačilo teh denarnih podpor se
bo vršilo preko banknih uprav, ki bodo dol-
žne strogo nadzirati, da se te vsote upo-
rabijo samo za svrhe, za katere so bile
odobrene.

Člen 6. Z odobrenimi podporami razpo-
laga občinski odbor. Če pa bi občinski od-
bor to podporo uporabljal v druge namene
kakor za one, za katere je bila odobrena,
je občina dolžna vrniti vso podporo in jam-
čiti za to solidarno vsi člani občinskega
odбора.

Člen 7. Ta pravilnik stopi v veljavo z
objavo v »Službenih novinah«.

Lisica sredi Beograda

Beograd, 5. nov. p. Beograd je doživel
danes svojevrstno senzacijo. Sredi mesta
v bližini saborne cerkve se je pri belem
dnevu pojavila lisica, ki se je mirno spre-
hajala po ulici in se ni niti na nič plašila
ljudi. Sele, ko so jo začeli otroci prega-
niti in so vorizirali na tega nenavadnega
gosta pravcati lov, se je lisica začela v
neki kanal, kjer so jo pozneje ubili. S tem
pa so tudi naasneje številne kocke tar-
vine, ki so jih opazili v zadnjem času v
sosednji saborni cerkvi. Kako se je lis-
ca začela v sredo mesta, si ne more nih
če pojasniti.

FRANCOSKO-NEMŠKA POGAJANJA

Sklicanje konference držav upnic Nemčije — Francija pripravlje-
na pomagati Nemčiji, če opusti zahtevo revizije mirovne pogodbe

Pariz, 5. novembra. d. V Parizu vlada
živahna diplomatska aktivnost. Ministrski
predsednik Laval je včeraj sprejel belgijskega
poslanika, zunanji minister Briand
pa angleškega poslanika. Oba poslanika
sta bila informirana o poteku razgovorov
med Lavalom in nemškim poslanikom v.
Höschem. Laval je započel razgovore tu-
di s predsednikom finančnega odbora pa-
lamentarja, s katerim je razpravljal o pa-
lamentarnem postopku s stvarmi, ki pri-
dejo v razpravo. Že sedaj je gotovo, da bo
prvi teden po otvoritvi parlamenta 12. no-
vembra posvečen splošni interpellacijski
debat.

Med tem se je v pariških listih razvila
ostra polemika o vprašanju, ali je nujnej-
ša konsolidacija nemških kratkoročnih
kreditov ali pa obnova Youngovega načrta.

Pariz, 5. novembra. d. Po informacijah
pariških listov se smatra na podlagi razgo-
vora Laval z nemškim poslanikom v.
Höschem zagotovljeni dve akciji medna-
rodnega značaja, in sicer skrajšanje skli-
canje odbora, ki ga določa čl. 119 Young-
ovega načrta za proučitev plačilne spo-
sobnosti Nemčije, ter sklicanje konfere-
nce upnikov Nemčije, ki naj bi se bavila z
novo določitvijo repaacijskih obrovov po
poteku Hooverovega moratorija in z likvi-
dacijo kratkoročnih kreditov v Nemčiji v
višini 7 milijard. Ta konferenca naj bi se
sestala najkasneje meseca januarja v Pa-
rizu.

Kakor zagotavljajo, so bila na konferen-
ci Laval in nemškega poslanika Höschja
obravnavana vsa vprašanja, ki se tičejo
gospodarske krize ter repaacij. Poslanik
Hösch je predlagal, naj se mednarodna
konferenca skliče istočasno z odborom po
Youngovem načrtu, da bi se obstoječa
vprašanja obravnavala istočasno. Laval se
je nasprotno izjavil za sklicanje konfere-
nce šele po posvetovanju odbora. Vpraša-
nje, ali naj mednarodna konferenca mese-
ca januarja obravnava najprej repaacije
ali pa kratkoročne kredite, ki zapadejo
meseca februarja, je rešil Laval v tem
smislu, da se priznava repaacijskemu
vprašanju prednost pred zasebnimi dolgo-
vi, ker imajo repaacije zakonski značaj.
Razen tega bi se pri obravnavanju zaseb-
nih dolgov lahko pokazalo, da Nemčija po
izpolnitvi svojih kratkoročnih obvezno-

sti ne bi mogla prenesti nova bremena na
reparacijski račun.

V političnih krogih smatrajo kot goto-
vo, da ima Laval že odobrenje vlade za
svoje načrte za nemško-francosko zbliža-
nje in reformo Youngovega načrta, vpra-
šanje pa je še, ali bo našel tudi v parla-
mentu potrebno večino. Kot pogoj za po-
litično zbližanje Nemčije in Francije ter
finančno podporo Nemčiji bo brzokone La-
val zahteval odpravo vojaških demonst-
racij raznih brambnih organizacij, kakor tu-
di agitacije za revizijo mirovne pogodbe.
Če bo nemška vlada na to pristala, bi
Francija s koncesijami na finančnem polju
pomagala Nemčiji priti iz sedanjega težav-
nega položaja.

Nemške zahteve

Berlin, 5. novembra. AA. Nemški poslanik
v Parizu v. Hoesch je po sestanku z Lavalom
poslal državni vladi dolgo, šifrirano brzojav-
ko o načrtih francoske vlade. Vladni krogi
se sedaj posvetujejo, kakšno naj bo ravnanje
Nemčije.

O sestanku Hoescha in Laval se niso zna-
ne podrobnosti, zdi pa se, da je predsednik
francoske vlade predlagal, naj bi Nemčija
povzela in obnovila svoja repaacijska pla-
čila po Youngovem načrtu. V zvezi s tem
predlogom naj bi posvetovalni odbor banke
za mednarodna plačila dognal, kakšna je
plačilna zmožnost Nemčije. Nemška vlada je
mnenja, da ta anketa ne bo mogla naspro-
tnosti poročiti, ki so ga že podali strokov-
njaki tega zavoda pisмено. Če pa bo prišlo
do te ankete, bo morda nemška vlada zahte-
vala, naj upošteva ne samo tako zvane politi-
čne obveznosti, temveč tudi privatne dol-
gove, zlasti kratkoročne kredite, ki jih dol-
guje Nemčija inozemstvu.

Glasovi francoskega tiska

Pariz, 5. novembra. AA. Listi priobču-
jejo živahne komentarje o razgovorih pre-
sednika francoske vlade Laval s tukajš-
njim nemškim veleposlanikom Hoeschem.
»Petit Parisien« pravi, da je v. Hoesch brz-
kone skušal Lavalu dokazati, da je Nem-
čija pred bankrotom in da ne more mi-
sliti na izplačilo anuitete po Youngovem
načrtu.

»Matine« je mnenja, da je treba vezati
znižanje nemških repaacijskih dolgov s

popusti, ki jih bo ameriški kongres dovo-
lil dolžnikom Zedinjenih držav. Predse-
dnik Zedinjenih držav je v načelu že pri-
stal na to zveznost. Glede obnove kratko-
ročnih kreditov pa bodo morale angleške
in ameriške banke dobro premisliti, kaj je
v njihovi koristi, ker so se doslej že dovolj
igrale z ognjem.

»Echo de Paris« poroča, da je v. Hoesch
obvestil Laval o nemškem načrtu, ki naj
bi ga odobrile banke. Zasebne interese je
pač treba uveljaviti v isti vrsti z interesi
upniških držav. List ne izključuje, da bo
sklicana konferenca držav, ki so podpisale
Youngov načrt.

»Le Temps« pravi v komentarju razgo-
vora predsednika francoske vlade Laval z
nemškim veleposlanikom v. Hoeschem, da
Francija ne bo žrtvovala Youngovega na-
črta in svojih pravic do repaacij. Franci-
ja uvideva, da je Nemčija v težavah, zato
pa mora biti rešitev tega vprašanja iskren-
na in pravilna. V duhu Youngovega načrta
in v sporazumu z vsemi zainteresiranimi
državami. Javno mnenje v Franciji ne bi
soglašalo s tem, da bi Francija žrtvovala
reparacijske interese trenutnim finančnim
interesom Nemčije. Po mnenju nemških li-
stov skuša Nemčija združiti vprašanje re-
paracij z vprašanjem obnove in konsoli-
dacije kratkoročnih kreditov, ki so tre-
nutno blokirani v Nemčiji. Nemška teza,
da imajo privatni dolgovi pred repaaci-
jami prednost, je nemogoča.

V pričakovanju Lavalovega govora o francoski zunanji politiki

Pariz, 5. nov. n. Za bližnje zasedanje
francoske poslanske zbornice vlada veliko
zanimanje. Pri predsedstvu je vloženih že
nad 15 interpelacij o zunanje-političnih
vprašanjih, predvsem o rezultatih potova-
nja ministrskega predsednika Laval v
Washington ter o odnosih med Nemčijo
in Francijo. Brzkone se bo debata o fran-
coski zunanji politiki pričela že dan po
otvoritvi parlamenta, ki se sestane 13. no-
vembra. Ministrski predsednik Laval bo
12. t. m. na skupni seji odborov za finan-
ce in za zunanje-politične posle imel velik
zunanje-političen govor.

Jeseniško delavstvo odklanja demagogijo strankarskih zagrizencev

Velik volilni shod na Savi pri Jesenicah — Brezuspješni poskusi za-
sleplencev, da bi shod onemogočili

Jesenice, 5. novembra. Nocoj se je vršil
v dvorani kina Radio na Savi shod, ki se ga
je udeležilo nad tisoč ljudi. Dvorana je bila
nabita do zadnjega kotička. Zborovanje je
otvoril dr. Kogoj, ki je predal predsedstvo
g. Ivanu Gogali, nakar je pričel govoriti sre-
ski kandidat Ivan Ažman z Lesc. Ob pričetku
njegovega govora je nastal v dvorani silen
hrup, ki so ga povzročili pristasi bivše SLS
pod vodstvom obeh kaplanov Andreja Križ-
mana in Tiringerja. Oba sta namreč pripe-
ljala okoli 150 svojih ljudi, med njimi mno-
go takih, ki niti volilne pravice nimajo. Kan-
didat Ažman pa je s svojim močnim glasom
kričaje prevpil, nakar je postalo še precej
mirno. Za njim je govoril župnik Avsee iz
Lesc, proti kateremu pa sta razvila oba
hujkajoča kaplana silno kampanjo. Vnemir-
jali so ga neprestano z medklici in je le z
veliko težavo mogel župnik nadaljevati svoj
govor. Naglašal je, da bomo imeli Jugosloveni
le toliko svobode, kolikor smo je sami vred-
ni. Njegova izvajanja so zborovalci sprejeli
z živahnim odobravanjem. Za njim je na-
stopil krščansko - socialni delavec Albin
Gase, ki pa ni vedel ničesar povedati in je
s svojimi smešnimi izjavami pobijal samega
sebe. Splošno veselost je izzval, ko je dejal,
da pri volitvah njihova stvar ne bo dobro iz-
tekla. Nato bi imel govoriti kaplan Andrej
Križman, ki pa se ni upal priti na oder. Na-
stal je tolik hrup in tako silno živžvanje, da
sploh ni spravil nobene besede iz sebe. Go-

voril je sredi dvorane s stola, vendar pa ni
mogel ničesar povedati. Za njim je povzel
besedo glavni zaupnik delavstva Kranjske
industrijske družbe Jurij Jeram. Njegova
stvarna, mirna izvajanja so vplivala zelo po-
mirljivo. Končno je povzal Jeram delavstvo,
naj se jutri zvečer udeleži v dvorani pri Je-
seni volilnega razgovora, na katerem bodo
določili taktiko za nedeljske volitve. Govor-
nik je poudarjal, da hoče vse delavstvo mo-
no in veliko Jugoslavijo, v kateri naj bo en
narod in ena država. Poudarjal je, da je v
naši državi dosti svobode in da so oni ljudje,
ki stoje na čelu, dali več svobode, kakor
pa oni, ki so v opoziciji. Delavstvo lahko
mirno pričakuje boljše bodočnosti od nove
Narodne skupščine. Njegova izvajanja so žela
splošno odobravanje.

Za g. Jeramom je še enkrat povzel besedo
sreski kandidat g. Ivan Ažman, ki je v
svojem lepe in patriotičnem govoru ov-
rgel vse klevete opozicijskecev ter dokazal
s stvarnimi izjavami, da je kmet, čeprav
ubog in skromen boljše razumel današnje
potrebe, kakor pa razni izobraženi gospodi
kaplani, ki so vzeli ljudsko prosveto v za-
kup. Shod je nazadnje zaključil predsednik
obrnitanskega društva in član volilnega ak-
cijskega odbora g. Ivan Gogola, ki je z le-
pimi besedami povzel vse navzoče, da se v
nedeljo udeleže volitev ter tako izvrše svo-
jo državljansko dolžnost.

Francosko-italijanska trgovinska pogajanja

Uvoz italijanskega vina v Francijo kljub preliminarnemu sporazumu
še vedno prepovedan

Rim, 5. novembra. d. Dne 28. avgusta so
v Franciji prepovedali uvoz italijanskega
vina. Italijanski vinogradniki, ki pridelajo
letno povprečno 50 do 60 milijonov cen-
tov grozdja, so bili zaradi tega zelo pri-
zadeti, ker so dotlej veliko količino svojih
vin pošiljali francoskim trždarjem za izdela-
vo šampanjca in likerja. Ko je letos prede-
lek italijanskega grozdja napravil lanske-
mu letu še porastel za okrog 5 milijonov
stotov, so se znašli vinogradniki in vinski
trgovci v Italiji v naravnost obupnem po-
ložitju, tembolj, ker se ni bilo prodano niti
vse lanske vino.

Med Italijo in Francijo je obstajala tr-
govinska pogodba po kateri je bil določen
kontingent italijanskega vina za uvoz v
Francijo. Ta pogodba je potekala in pred
kratkim je odstopovala v Pariz italijanska
trgovinska delegacija, da uredi v prvi vrsti
vprašanje italijanskega vinskega izvoza v
Francijo. Pogajanja se niso definitivno za-
ključila dosežen na je bil v Parizu mak-
simalen sporazum katerega so sedaj pred-
ložili obema vladama. Včeraj se je po skle-
nitvi tega preliminarne sporazuma ita-
lijska delegacija vrnila v Rim.

Pogajanja se bodo nadaljevala v Rimu.
Čim bodo strokovnjaki obeh držav proučili
predlog o konvenciji, sestavljeni v Pari-
zu. Francoska delegacija pride v Rim

okrog 15. t. m. Rimska pogajanja pa se ne
bodo nanašala le na ureditev uvoza ita-
lijskih vin v Francijo, marveč tudi na
splošno revizijo vseh konvencij trgovin-
skega značaja, ki so bile sklenjene med
Italijo in Francijo v zadnjih letih. Italiji
je v prvi vrsti na tem, da reši krizo ita-
lijskih prevoznikov, ki so uvažali v Fran-
cijo v prvi vrsti življenjske potrebščine.
Zaenkrat je uvoz italijanskega vina v
Francijo še vedno prepovedan.

Razen o vprašanju italijanskega vinskega
izvoza pa so se v Parizu pogajali tudi o
trgovinskih odnosih med italijansko in
francosko težko industrijo. Pogodbo, ki je
bila sklenjena 29. maja 1926, so nadome-
stili z novo konvencijo, ki so jo podpisali
italijanski poslanik za Italijo ter Briand
in Flaminio za Francijo.

Iz šnanske ustave

Madrid, 5. nov. AA. Pri razpravljanju
o posameznih odredbah nove šnanske
ustave je parlament odločil, da se aktivni
ministri ne bodo smeli več baviti z no-
benimi drugimi posli in tudi ne bodo sme-
li biti ne direktno ne indirektno udeleženi
v upravnih zasebnih ustanov in podja-
tij.

Nova Macdonaldova vlada

London, 5. novembra g. V poznih popo-
danskih urah je bila objavljena lista nove
angleške vlade. V vladi: so med drugimi:
ministrski predsednik Macdonald, zakladni
kancelar Neville Chamberlain, zunanje za-
vede sir John Simon, trgovina Ransman,
notranje zadeve sir Herbert Samuel, delo
Henry Ditterton, domoljubi Thomas, kolon-
ije Conley Lister, Indija Simul Hoare,
prvi lord admiralitete Bolton Eyres,
lord čuvaj pečatov Snowden, predsednik
tajnega državnega sveta Baldwin.

Znižanje železniških tarif v ČSR

Praga, 5. nov. s. V železniškem minist-
stvu živahno razpravljajo o znižanju tar-
fov. Kakor znano, hočejo železnice prepre-
čiti avtoBUSNO konkurenco s tem, da bodo
znižale prevozne cene, in sicer že z vo-
ljavnostjo od 15. novembra dalje. Zniža-
nja bodo na mnogih progah dosegla 33
odstotkov. Tudi za prevoz z brzovlaki pre-
ko 100 km oddaljenosti bodo cene zniža-
ne. Železnika uprava pričakuje, da bo s
tem znižanjem povečala frekvenco na že-
leznih in tako zopet nadomestila izgube,
ki jih je imela sedaj.

Preosnova rumunske vlade?

Bukarešta, 5. nov. g. Kakor poroča »Ce-
ventul«, je reorganizacija rumunske vlade
tik pred durni. Zdravstveni minister Can-
taciuno je izjavil, da bo podal ostavko,
ker proračun niti najmanj ne upošteva po-
trebe njegovega resora. Tudi mesto notra-
njega ministra bo baje novato zasedeno,
in sicer z dosedanjim ravnateljem lista
»Epoca« Filipescu. V primeru, da bi do-
sedanji zunanji minister Ghica zopet pre-
vzel mesto rimskega poslanika, bo na nje-
govo mesto imenovan bivši zunanji minist-
ter Mitileu. List smatra za verjetno, da
se bo tudi bukarški nadžupan Bobrescu
umaknil s svojega mesta.

Dve nomorski katastrofi

Stockholm, 5.

Naš kmetovalec in volitve

Oni, ki iz onemogle jeze, iz užaljenosti in razočaranja begajo naše ljudstvo in ga odvrčajo od volitev, so se vrgli v prvi vrsti na naše kmečko prebivalstvo. Računajo pač s tem, da je slovenski kmečki človek, ki nima časa za redno čitanje, najmanj poučen o pravnem položaju v naši državi in da ga bodo zato najlažje preslepili. Računajo pa tudi s tem, da živi danes kmečko prebivalstvo tudi pri nas večinoma v veliki bedi in hudih stiskah in da bo zato v svojem obupu najbolj dostopno njihovem razdiralnemu delu.

Sredstev pri tem prav nič ne izbirajo. Vsako jim je dobro, ako more ljudi zbežati, ozlovoljiti ali preplašiti. Ne strahuje se najgriših laži, ne najbolj neumnih izmišljotin in ne kaznivih groženj. Samo tega ne povedo, za kaj jim v resnici gre. Ne povedo, da nočejo take države, kjer bi državne oblasti ne služile strankarskim voditeljem, temveč pošteno in pravično vsemu prebivalstvu. Ne povedo, da jim gre le za strankarsko osebno moč in oblast, ne pa za blagor države in državljanov.

Res veliki morata biti brezvestnost in zaslepljenost onih, ki si upajo v današnjih težkih razmerah ravno od slovenskega kmeta zahtevati, naj se ne briga za državo in njene posle. Ako sploh kdo, potem je naš kmet v prvi vrsti dolžan sebi samemu in svoji rodbini, da uveljavlja ves svoj vpliv za to, da se državno gospodarstvo čim hitreje in čim bolj uredi. Nihče ne potrebuje bolj miru in reda v državi kakor kmečko prebivalstvo in nihče ni bolj kakor naš kmet prizadet, ako se državna politika ne vodi v prvi vrsti z vidika splošne koristi. Zato si slovenski kmet, pa naj je pripadal nekdanji tej ali tni stranki, prav nič ne želi, da bi se vrnil nekdanji nesrečni strankarski boj.

Pametna in pravična ureditev davkov, znižanje obrestne mere za posojila, možnost prodaje kmetijskih pridelkov za pošteno ceno in pocenitev industrijskih izdelkov, ki jih mora kupovati — to so najnujnejše potrebe in želje slovenskega kmeta. Nobena se mu ne more izpolniti, ako bi država zopet postala plen strankarskih bojev in kupčij. Reši-

tev lahko prinese le parlament, v katerem ne bo časa in prostora za politične prepire, temveč le za stvarno gospodarsko delo.

In tak bo naš novi parlament. V njem ne bo političnih strank in ne strankarskih bojev. Vlada mu je že sama v svojem volilnem programu poleg drugih nalog začrtala v prvi vrsti skrb za izboljšanje življenja kmečkega prebivalstva. Niso pa potrebe kmetov enake v vseh delih države. Zato bo zlasti za nas Slovence izredno važno, da bodo naši poslanci znali spraviti do veljave potrebe slovenskega kmeta, ker se v mnogem razlikujejo od potreb kmečkega prebivalstva v drugih pokrajinah države. Da bodo naši poslanci mogli to storiti, je treba, da imajo dovolj možnosti in volje; še bolj pa je treba, da lahko pokažejo na ogromno število volilcev, ki jih imajo za seboj. Čim več bo oddanih glasov v kakem okraju, tem večji bo vpliv poslanca iz dotičnega kraja in tem več bo lahko dosegel na korist svojih volilcev. Prav nič se ne varajmo: poslanci iz drugih banovin bodo izvoljeni z ogromnimi številkami. Tudi naši morajo biti, drugače bi bil njihov položaj zelo težak, kadar bodo hoteli kaj doseči za naše kraje.

Ureditve naših kmečkih dolgov je nemogoča brez odločnega posredovanja in izdatne pomoči države. Omiljenje neznozne krize našega kmetijarstva, vinarstva in lesnega gospodarstva je mogoče le s sodelovanjem države. Prodajo kmečkih pridelkov v tujino — saj doma jih moramo porabiti le mal del — nam lahko omogoči le smotrna gospodarska politika države.

Kamorkoli se ozremo, povsod vidimo, da nujno rabimo pomoč države v tej ali oni obliki. To pomoč rabimo in jo zahtevamo, vsi, vsak dan. Kako pa jo bomo mogli še zahtevati, ako državi v nedeljo pri volitvah ne damo tega, kar ona nujno potrebuje za svojo okrepitve, da bo mogla izvršiti svoje naloge do celote in še posebej do nas? Kdor bo v nedeljo ostal doma in ne bo volil, ta ne bo imel več pravice se pritoževati, da država premalo stori zanj.

Katoliški škof o ponašanju duhovčine v političnih borbah

Strasbourgški škof Ruch je v cerkvenem glasniku svoje škofije z dne 1. novembra t. l. izdal podrobne smernice in navodila tako, da imajo ravnati duhovniki v političnem boju, da ne izjavljajo poljušanja met verniki škof msgr. Ruch se sklicuje na zadnje občinske volitve v Strasbourg in ugotavlja, da je o priliki teh prišlo do dejanj, ki so jih »zagrešili« voditelji ljudske stranke in ki niso v soglasju s pravili krščanske morale. Škofovo pismo obznanjuje vse, kar se je dogodilo v borbi med katoličani ene in druge stranke ter je potrdilo srca vernikov, pohujševalo njih duše in žalilo boga.

V zvezi s tem je strasbourgški nadpastir izdal naslednja navodila svojemu podrejenemu duhovništvu za bodočnost, da se po njih ravna v politiki:

»1. Vsak duhovnik, ki misli, da mora nastopati izven cerkve, si mora biti svest da ni oficijelni odposlanec cerkve, niti njen predstavnik ali glasnik. Zato mora gledati, da ne kompromitira verske stvari, svojega ugleda in svojega pastirskega poslanstva. Naj se spomni, da njegovi ukazi, prepovedi ali priporočila na takem mestu nimajo one zapovedovalne moči z ozirom na vest vernikov, kakor jo imajo tedaj, kadar duhovnik neposredno tolmači božji zakon.

2. Duhovnik se mora tudi pri političnem udejstvovanju skrbno držati ne samo krščanskih zapovedi o spoštovanju resnice pravice in dobrote, marveč tudi nasvetov cerkve o ugledu, modrosti in vrednem za držanje, kakršno se v takih okoliščinah nalaga dušnemu pastirju, duhovniku in predstavitelju Jezusa Kristusa. Kdor bi se v tem pogledu spozabil, bi njegov težki ali pohujšljivi prestopke pristili škofa, da s kaznijo, primerno pregrešku, v bodoče prepreči slične pogoje. Ako bo treba bo škof od posameznikov tudi zahteval, da popravijo storjeno krivico.

3. Vsak duhovnik, ki kakemu verniku prepove bodisi čitanje lista, ki ga cerkvena pravila ne prepovedujejo čitati, bodisi vlaganje pri stranki, ki je cerkev ni prepovedala, ali pa glasovanje za kandidata, ki ga cerkev svojim vernikom ni prepovedala voliti, je podvržen primerni kazni, ki je lahko tudi suspenzija. Kdor bi tako postopal, bi se pregrešil, naj bodo že okoliščine in vprašanja sredstva kraj in čas pregreška karšnekoli.

Iz navedenega je jasno, da po izrecnem navodilu strasbourgškega škofa duhovniki v političnem udejstvovanju nimajo pravice nastopati kot odposlanci cerkve in njihove zapovedi, prepovedi ali priporočila nimajo pri vernikih nikakršne obvezne veljave. Po jasni zapovedi strasbourgškega škofa pa velja isto za vsakega duhovnika, ki samostano prepoveduje čitati kake liste, glasovati za katerekoli kandidata ali celo biti priista katerekoli politične stranke. Ne samo to, da duhovniki nimajo te pravice škof jim celo grozi z odstavitvijo, ako bi se v tem pogledu pregrešili.

Volilci naj si za 8. november tedaj zapomnijo: Ako jih morda kak duhovnik odvrta od volilne dolžnosti jim priporočajo postopek, ki naj je v korist kaki politični stranki, ne govori v imenu cerkve, marveč v svojem lastnem imenu. Zato pa ga vsekakor v tem pogledu ni treba poslušati, marveč se vsakdo lahko odloči o svoji vesti in lastnem preudarku. Kar velja za Alzacijo in kar strasbourgški škof ukazuje svojim duhovnikom, ne more biti greh niti pri nas. Zato 8. novembra vsi brez skrbi na volišče, pa naj kdorkoli še tako vneto priporoča volilno abstinenco.

Dva delavska shoda v Hrastniku

Sreski kandidat za laški okraj g. Rudolf Juvan je imel v torek 3. t. m. dva svoja volilna shoda v Hrastniku. Prvi shod se je vršil ob 17. uri pri Logarju in se ga udeležilo nad 200 samih rudarjev. Na shodu sta poročala g. Vladimir Kravos in Rudolf Juvan. Volilci so oba govora sprejeli simpatično in z navdušenjem vzklíkali Jugoslaviji. Rudar g. Verden je pojasnil težak položaj rudarjev in apeliral na kandidata, naj v primeru izvolitve stori vse za izboljšanje rudarskega življenja. Govornik, ki je eden socialističnih voditeljev v Hrastniku, je poudaril, da njihova organizacija ni izdala parole proti volitvam in da je volilec samim prepričan kako se odločijo, vendar je vse njegovo izvajanje izven volitve, da naj gredo rudarji na volišče in volijo delavskega kandidata g. Juvana.

Ob 20. uri se je vršil v nabito polni dvorani gostilne Domitrovič pri postaji v Hrastniku drugi volilni shod, katerega so v velikem številu posetili rudarji in steklarji. Tudi tu sta govorila g. Kravos in Juvan, ki sta pozivala rudarje in steklarje ter druge volilce, naj se udeležijo volitev in ne nasedajo agitatorjem iz vrst bivše SLS. Iz razpoloženja volilcev je bilo razvidno, da bodo tudi Hrastničani 8. novembra šli vsi na volišče in tako pokazali svojo voljo za lepšo bodočnost.

Sreski kandidat g. Juvan je poleg teh dveh shodov imel še celo vrsto prav dobro obiskanih sestankov in shodov, na katerih se je predstavil volilec in prosil, da greho na volitve. V revirjih je za volitve dobro razpoloženje in vsa znamenja kažejo, da bodo ostali doma le zagrozeni pristaši bivše SLS.

Pri Št. Jurju ob juž. žel.

se je vršil v nedeljo dne 1. t. m. velik volilni shod kandidata Franca Pikla. Več sto zavednih Sentjurčanov, okoličanov in Drameljčanov je manifestiralo za narodno slovo in pametno gospodarsko delo v državi. Shod je otvoril okoliški župan g. Klajnšek, kar je g. Pikel volilec razložil pomen sedanjih volitev zlasti s stališča kmečkega prebivalstva v celjskem srezu. Po govoru se je razvila živahna debata, v katero so posegli posestniki g. Urlep, Verbič in drugi. Sklep shoda je tvoril soglasni zaključek, da se Sentjurčani in vsi okoličani volitve dne 8. t. m. polnoštevilno udeležijo ter s tem pokažejo da imajo zaupanje v državo ter da obsodijo nekdanje politične boje ker jim je sedaj edina skrb, da se naše gospodarstvo popravi.

Manifestacije Bele Krajine

Prvi poset bana dr. Marušiča po zopetni priključitvi Bele Krajine k dravski banovini

Črnomelj, 5. novembra. AA. Z zakonom o spremembi in dopolnitvi zakona o razdelitvi države na banovine sta bila srezu Črnomelj in Metlika zopet priključena dravski banovini.

Zaradi številnih elementarnih katastrof, ki so zadele letos ta del naše banovine, je včeraj g. ban dr. Drago Marušič odpotoval v Belo Krajino, da se kot najvišji predstavnik državne oblasti osebno prepriča o položaju in pokaže ljudstvu, da hoče država tudi tem krajem pomagati iz stiske.

Banovo potovanje po Beli Krajini se je spremenilo v triumfalno manifestacijo narodne in državne misli. Spoloma se je gosp. ban najprej ustavil v Trebnjem, kjer se je pravkar vršilo zborovanje županov in predstavnikov okoliških občin, nato pa je nadaljeval pot preko Novega mesta, kjer mu je bil prirejen krasen sprejem,

v Črnomelju.

kamor je prispel ob 10. dopoldne. Pred vodom v mesto je bil postavljen krasen slavalok, na trgu pred sreskim načelnikom pa so bili zbrani zastopniki raznih društev, šolskega mladina, Sokoli, gasilci in številno občinstvo. Med pokanjem topov in živahnimi ovacijami je pozdravil bana črnomeljski župan gosp. Mijler. Gosp. ban je v svojem odgovoru naglasil, da je prišel v Črnomelj in sploh v Belo Krajino zato, da se osebno prepriča o potrebah prebivalstva in da organizira pomožno akcijo zlasti za one kraje, ki so bili prizadeti od suše. Jugoslavija hoče biti prava mati vsemu svojemu narodu in hoče pomagati vsakomur, kdor je v stiski. Viharno odobravanje je sledilo besedam g. bana, ki so ga nato pozdravili še zastopniki, Sokolstva, šolske mladine in zastopniki raznih občin.

V Metliki.

Kakor je bil sprejem gosp. bana v Črnomelju izredno prisrčen, tako je bil v Metliki upravljen veličasten.

Na meji srezu sta gosp. bana pričakovala sreski načelnik Karlavari in banski svetnik Nemančič. Vse mesto je bilo v zastavah. Pri prihodu v Metliko je gosp. bana pozdravila na cesti, ki vodi k mestni hiši, mladinka

Nada Stipančič, ki mu je po lepem nagovoru izročila šopek in mu po stari belokrajinski navadi ponudila kruha, soli in vina. Med špalirjem šolske mladine, ki je sipala na cesto cvetlice, je prišel gosp. ban na trg pred mestno hišo, kjer je bil postavljen slavalok in je bilo zbrano skoro vse prebivalstvo.

Prvi je pozdravil gosp. bana v zanosnem govoru starosta Sokola gosp. Makar, za njim pa banski svetnik Nemančič. Vse čas, od prihoda g. bana v Metliko pa do trenutka, ko je stopil v mestno hišo, so na okoliških hribih pokali topi. Vidno ganjen nad izredno prisrčnim sprejemom je g. ban zagotovil prebivalstvu, da bo veran tolmач njegovih želj in potreb. Živahno odobravanje in vzklík: »Hvala vam! Bog vam plačaje!« so sledili prisrčnim banovim besedam.

Gosp. ban je nato prešel na gospodarsko krizo, ki tare svet. Le z združenimi močmi bo mogoče, je naglasil, prebroditi vse sedanje težave. Zato pa je treba, da pokaže naš narod ravno v sedanjih momentih svojo enotno voljo, da bo sledil intencijam kralja, ki nas je privedel na pravo pot medsebojne ljubezni, dela in zaupanja. Ako bomo sledili njegovemu zgledu in tudi z dejanji pokazali, da smo razumeli sedanje dobo, se nam ni treba bati za našo bodočnost. Vihar navdušenja, ki je sprejel te besede, skoro ni hotel ponehati.

Gosp. ban je nato odšel v dvorano mestne hiše, kjer je bila slavnostna seja mestnega zastopstva. V svečanem govoru ga je tam pozdravil župan Golja, na čigar predlog je bila najprej odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter brzojavni pozdrav predsedniku vlade in nosilcu državne liste gosp. Živkoviču.

V svojem nadaljnjem govoru je župan orisal težkoče belokrajanskega prebivalstva ter zaprosil gosp. bana, naj zastavi ves svoj vpliv, da se želiam prebivalstva ugodijo.

Zbrana množica je ves čas trajanja seje vztrajala na trgu pred mestno hišo ter vzklikala Nj. Vel. kralju in domovini.

Nato je gosp. ban sprejel v prostorih sreskega načelnika deputacije ter si ogledal metliško vinarstvo zadrugo, zvečer pa se je vrnil v Ljubljano.

Višnja gora za narodno slovo

Višnja gora, 5. nov. V torek zvečer se je vršil v gostilni Nadrah volilni shod, na katerem je govoril sreski kandidat dr. Zorec. Shod je bil prav dobro obiskan ter so se ga udeležili domačini iz vseh bližnjih in oddaljenih krajev. V lepo zasnovanem govoru je dr. Zorec orisal vse važne probleme našega kmeta in obrtnika ter poudaril, da bo rešitev vseh teh problemov v toliko uspešnejša, v čim večjem številu se bodo udeležili volitev. K besedi se je oglasil tudi bivši ljubljanski veliki župan g. dr. Lukan, ki je v temperamentnem govoru pozval volilce, naj izvršijo v nedeljo svojo državljansko dolžnost. Daljšo izjavo je podal tudi bivši občinski poslanec SLS, g. Jože Erjavec, ki je poudaril, da bodo tudi vsi njihovi ljudje, ki pametno sodojijo in ki vedo ločiti državne in narodne interese od osebnih in strankarskih interesov, do zadnjega moža storiili svojo dolžnost in se polnoštevilno udeležijo volitev. Namestnik kandidata g. Kovačič je dopolnil izvajanja predgovornikov ter posebej poudaril važnost teh volitev za Slovence in opozarjal na nesmiselnost propagatorjev volilne abstinence. Krasno uspehl shod je dokazal, da bo višnjegorski srez v nedeljo pokazal svojo državljansko zavest.

Delavski shod v Šmarju pri Sevnici

Sevnica, 5. novembra. Včeraj ob 17. uri se je zbralo precejšnje število delavstva v Šmarju. Poročal je namestnik kandidata Krulja g. dr. Benedičič iz Senogave. Kot sin delavca in dober poznavalec današnjih življenjskih razmer delavstva, je vsem navzočim opisal težak položaj delavca in malega kmeta ter dokazal nujno potrebo sodelovanja pri bližnjih volitvah.

Kot zastopnik rudarjev je govoril tudi g. Brillej iz Senogave. Izjavil je: Današnje nerazpoloženje in nezaupanje delavstva v ravno zakrivile bivše stranke in njihovi voditelji, ki so z lažnimi obljubami sleparili množico. Volilno udeležbo je priporočal tudi g. Beltram z ozirom na delo Narodne skupščine v smislu reorganizacije delavske zaščite. Kljub težkim razmeram je g. dr. Benedičič pridobil veliko večino delavstva za sodelovanje pri volitvah. Onim pa, ki iz zaslepljenega strankarstva hujskajo proti volitvam, bo to prav kmalu zelo, zelo žal.

Manifestacija za državno idejo v Laškem

Laško, 5. novembra. Snoch je zboroval v hotelu »Savinja« sreski kandidat g. Rudolf Juvan in se je preko 300 volilcev udeležilo tega zborovanja. Zborovanje je otvoril sreski šolski nadzornik g. Potočnik. G. Juvan je uvodoma poudaril, da se je ravno z ozirom na svojo 25letno delovanje na socialnem polju odločil za kandidacijo v laškem srezu, ki ima veliko večino delavskega prebivalstva. Gospodarska kriza je svetovna in pri nas se bodo dele razmere le polagoma izboljšati, predpogoj pa je, da zavladajo državi red in mir in da se vsi stanoviti združijo v složen del. Dobro je govornik označil one, ki propagirajo volilno abstinenco. Ti ljudje so živi od strankarskih razdorov in ker teh po 6. januarju 1929 ni več in se tudi ne povrne več, so nezadovoljni s sedanjim stanjem, pravda in splošno koristnega dela pa se itak ne znajo oprijeti.

Po njegovem govoru je g. Golež v imenu obrtnikov prečital resolucijo o solidarnosti volilni udeležbi. Ob sklepu dobro uspelega shoda je govoril še sanitetni svetnik g. dr. Jenko.

Po končanih referatih je g. sreski šolski nadzornik Potočnik zaključil zborovanje ter apeliral ponovno na zbrane poslušalce, da greho ne samo sami volit temveč, da naj kakor apostoli greho od hiše do hiše ter podučijo vsakega nevednega, onabljujca ali pa zapeljance.

Fašisti in naše volitve

Italijanski listi z veliko naslodo in odkritim zadoščanjem objavljajo letake, ki nosijo podpis dr. Korošca in ki zahtevajo od bivših pristašev SLS, da ne gredo volit. To mora dati misliti vsakemu treznemu človeku.

Enako je vredno pomisleka dejstvo, da našim kmetom, ki hodijo na svoje njive onstran meje, italijanski obmejni organi priporočajo, naj ostanejo v nedeljo doma in ne gredo volit!

V Selški dolini

Volilni pokret v Selški dolini, ki jo smatrajo nasprotniki za nekako svojo domeno, je zelo živahen. V sredi popoldne se je vršil sestanek volilcev v obmejni občini Sorci. Gostilniški lokali pri Pintarju so bili polni, ko je otvoril sestanek domači župan g. Grohar, pozivajoč navzoče, da se volitev polnoštevilno udeležijo. Člani akcijskega odbora iz škofje Loke gg. notar Stevo Šink, živinodržavnik France Goljar in dr. Jože Rant so zborovalcem do podrobnosti razložili veliki pomen volitev.

Železniki so na volitve dobro pripravljeni in računajo na sijajno zmago. Stari sloves te narodne trdnjave bo v nedeljo znova potrjen. Pridno se gibljejo tudi drugod.

Župnik v Zalem logu g. Hribar je pozval svoje vernike, naj se klicu dolžnosti do države polnoštevilno odzovejo. Sestanke in posvete imajo volilci tudi v Selcih, Bukovici, Bukovčici, Dražgošah in drugod.

V metliškem srezu

Semič, 5. novembra. V nedeljo je imel sreski kandidat gosp. Dako Makar več volilnih shodov po Belokrajini. Shodi so bili povsod dobro obiskani. V Semiču je imel g. Makar javni volilni shod takoj po prvi jutranji maši pred občinsko hišo. Shod je otvoril J. Razpotnik ter dal besedo J. Weisu iz Metlike, ki je opisal pomen volitev. Izjavil je, da je bil tudi on sam kot zvest doživetlen pristaš bivše SLS hud nasprotnik g. Makarja v politiki. Sedaj pa so razmere take, da je treba na vsa nekdanja nasprotstva pozabiti in skupno delati za državo. G. Weis je polagal volilec, posebno bivšim pristašem SLS na srce, da greho 8. t. m. vsi na volišče G. dr. Šerko je opisal težak položaj kmetov v sedanjih krizi, ter razložil potrebo udeležbe pri volitvah 8. novembra.

Kandidat g. Makar je prav po domače razložil volilec, da on ne kandidira iz dobičakeljnosti, temveč le zato, da bo pomagal, kolikor bo mogoče, ker ve, kje da nes kmeta tišči pomanjkanje, saj to tudi sam občuti.

Volilci so se razšli s trdnim sklepom, da bodo vsi delali za veliko udeležbo pri volitvah. Seveda so tudi pri nas ljudje, ki odvrčajo volilce od volitev, toda vsi jih poznamo in vemo, da so to le zagrizeni stari strankarji, ki jim ni nič za ljudstvo, temveč le za stranko in lastne koristi. Zato jim ljudstvo tudi ne verjame in bo šlo v polnem številu na volišče, saj se zaveda, da mu more le močna država nuditi pomoč, katero ravno tukajenje ljudstvo tako nujno potrebuje.

Hmeljski trg

Zatec, 5. novembra. H. Tendence mirna. Položaj na trgu nespremenjen s cenami 200 do 350 Kč za prvovrstno blago. Nekaj sklopov je bilo celo višjih.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Oblačnost polagoma rase. Se vedno toplo vreme. — Situacija včerajšnja dne: Na jugu in v centru Evrope vladala anticiklon, s severa atlantika pa je pritiskila depresija. Pritisk je padel za 4 do 5 mm. Temperatura je nekoliko narasla in se giblje med 2 in 9 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za petek: Zdi se, da se bo vreme precej spremenilo: norda bodo že jutri ponekod lahke padavine.

Štirje krasni shodi v Ljubljani

Ljubljana, 5. novembra. Nocoj ob 20. je bil v salonu hotela Miklič sijajno obiskan volilni shod. Udeležba je bila impozantna. Shod je otvoril železniški inšpektor g. Gregorčič, ki je podal v daljšem govoru pregled zgodovinsko najvažnejših dogodkov v preteklih letih. Svoja izvajanja je zaključil s pozivom vsem prisotnim, naj volijo ministra dr. Kramerja, ki je s pokojnim dr. Zerjavom delal za Jugoslavijo že od mladih let pod Avstrijo ter go gotovo najbolj sposoben zastopnik Ljubljane v parlamentu.

Nato je župan dr. Dinko Puc najprej oprostil odsotnega kandidata dr. Kramerja, ki je bil pozvan na volilni shod v Maribor, nato pa se je v svojem govoru bavil s splošnim svetovnim političnim in gospodarskim položajem. Omiljenje gospodarske krize je mogoče doseči le s konstruktivnim delom za konsolidacijo države ter s pozitivnim sodelovanjem pri ureditvi vseh naših javnih poslov, zaradi česar so vsi, ki agitirajo proti volilni udeležbi, škodljivi našega naroda. Izvajanja župana dr. Puc so sprejeli zborovalci z živahnim odobravanjem, zlasti pa njegov poziv, naj se prihodnjo nedeljo vsi polnoštevilno udeležijo volitev ter oddajo svoje glasove za kandidata dr. Kramerja, ki je od nekdanj posvečal svoje posebne skrbi razvoju mesta Ljubljane.

Istotako se je vršilo zelo dobro obiskano zborovanje volilcev v salonu gostilne »Pri levu«. Tu je bila zlasti lepa udeležba delavcev. Zborovanje je otvoril gimnazijski direktor Jug, ki je predstavil kot glavnega govornika namestnika kandidata gosp. Ivana Tavčarja. Gosp. Tavčar je govoril o splošnem političnem položaju, kakor tudi o nalogah našega novega parlamenta, pri čemer je zlasti poudaril zasluge in uspehe kandidata dr. Kramerja, ki posveča zlasti kot minister za gradbe posebno zanimanje razvoju ljubljanskega mesta. Baval se je tudi z raznimi socialnimi vprašanji mesta Ljubljane, med drugim s stanovanjskim vprašanjem, pri čemer je poudaril potrebo različne ureditve razmerja med hišnimi posestniki in stanovanjskimi najemniki.

Za šentjakovski okraj se je vršil shod v restavracijskih prostorih g. Kavčiča. Obe sobi sta bili nabito polni. Poleg stare garde se je shoda udeležilo tudi mnogo mlajših volilcev, poleg inteligentna obrtnik in preprost delavec, ki so vsi z največjo napestojto poslušali izvajanja govornikov. G. Anton Likozar je v svojem pozdravnem govoru opravičil odsotnost kandidata dr. A. Kramerja ter podal nato besedo dr. VI. Ravnharju, ki je z njemu lastnim sarkazmom bičal postopanje onih, ki skušajo odvrniti narod od velike državne in narodne manifestacije na dan 8. novembra. Za njim je v kratkih in jedrnatih besedah označil pomen sedanjih volitev prof. dr. Pavel Pestotnik, g. Fran Batjcl pa je v imenu obrtništvu pozival vse, da greho na volišče. Za njim je govoril še dr. Brnčič, ki je pojasnil gotove dogodke politične zgodovine zadnjih let.

Krasen je bil tudi shod v gostilniških prostorih pri »Fortuni« na Vodovodni cesti za volilce bežigradskega okraja. Predsedoval je prof. Čeh, g. Ivan Deržič pa je informiral volilce v položaju naše države od njenege postanka mimo vseh strankarskih bojev in krvavih dejanj in v parlamentu, pa po odgovorne kraljeve odločitve, ko je razpusit parlament in vse bivše politične stranke. Podčrtal je obljubo kralja, ki jo je podpisal na manifestu 6. januarja, obljubo, katere se homo pokazali vredne pri nedeljskih volitvah.

Za g. Držičem so govorili še dr. St. Lapaine, dr. Rape in župan dr. D. Puc. Sestane volilcev za bežigradskega okraj je pokazal, da je tudi ta okraj ki je pretežno delavski ves za politiko razuma, in ne bo nikogar, ki bi se v nedeljo nutil zavesti z malodušjem od svojih državljanskih dolžnosti.

Vsi trboveljski rudarji gredo volit!

Trbovlje, 5. nov. V veliki dvorani restavracije Forte se je vršil nocoj velik shod trboveljskih rudarjev. Udeležba je bila nad vse pričakovanje velika in je pokazala, kako veliko zanimanje vlada za volitve tudi med trboveljskim delavstvom. Shod je vodil znani delavski voditelj gospod Koren, kot glavni govornik pa je nastopil sreski kandidat g. Juvan. Po otvoritvi shoda je g. Koren orisal trenutni položaj v državi ter pozval delavstvo, ki se je svoječasno zavzemalo za njegovo kandidacijo, naj podpre pri volitvah kandidata g. Juvana. Nato je povzel besedo g. Juvan, ki je v obširnem govoru očrtal vse glavne probleme delavstva, posebej pa še trboveljskih rudarjev ter poudaril, da bo mogoče tem lažje doseči uresničenje delavskih težej, čim bolj bo delavstvo z udeležbo pri volitvah podprlo državo. Če bo država videla, da lahko računa tudi na delavstvo, ne bo smela in ne bo mogla odrekati delavskih zahtev. Njegova izvajanja je podkrepil nato še g. Koren, ki je poudaril, da so bile njegove dosedanje intervencije v Beogradu še vselej uspešne. Položaj pa bi se lahko izpremenil, če bi se izkazalo, da delavstvo ne podpira države in če pri volitvah ne bi pokazalo, da ima do države zaupanje. Delavstvo je pazljivo sledilo izvajanjem govornikov ter je bil ob koncu soglasno »prejet sklep, da se trboveljski rudarji polnoštevilno udeležijo volitev. Shod se je naposled pretvoril v močno manifestacijo za jugoslovensko narodno in državno misel ter je pokazal da tudi naše delavstvo pravilno presoja položaj in da se ne da zapeljati od raznih demagogov, ki so tudi tokrat skušali splejati delavstvo na svoje strankarske limate.

Proslava osvobođenja v Zemunu

Beograd, 5. nov. d. Zemun je danes svečano proslavil obletnico osvoboditve. Na današnji dan pred 13. leti so vkorakale v Zemun prve čete osvobodilne vojske pod poveljstvom takratnega polkovnika Tucakovića. Proslava je bila izredno svečana. Vse mesto je bilo v zastavah. Dopoldne so se vršila svečana seja mestnega zastopstva, na kateri je načelnik občine dr. Svetislav Popović orisal zgodovinski pomen tega dogodka in se spominjal junaških borb srbske vojske, ki je naposled prinesla osvobođenje in uedinjenje tudi »prečasnike« krajem. Po seji se je vršila manifestacijska povorka po mestu, posebna deputacija pa se je poklonila generalu Vučkoviću kot najvišjemu predstavniku vojskih oblasti v Zemunu.

Polet 19letnega dekleta iz Anglije v Južno Afriko

London, 5. nov. AA. Devetnajstletna mladenka Peggy Salaman je v spremstvu Gordona Stora pristala davi ob 7.30 v Capetownu. Dosegla je nov rekord za polet iz Anglije.

Startala je v Angliji protekli petek ob 11 zvečer in izboljšala dosedani rekord (6 in trideset dni) za več kakor en dan. Prejšnji rekord je imel poveljnik Kidston. Gospodična Salaman in Stora sta letela z letalom tina »Puss Mothe« in sta dospela v Kimberley snoch. Zadnijo 550 milj sta preletela prei, kakor sta unala. Zato ju je pozdravilo pri prihodu le malo ljudi. Preletela sta skupno v 5 in pol dneva nad 7000 milj. Smala sta zelo malo. Prejšnjo noč sta prehila v pragozdov, spati pa nista mogla, ker sta se morala hraniti pred zvermi. Letalka Salaman je bila videti, ko je pristala davi v Capetownu, zelo sveža. Izjavila je, da je polet ni utrudil in da bi ga ponovila.

Naši kraji in ljudje

Sreski kandidati v dravski banovini

Dr. Miloš Vauhnik

kandidira v okraju Maribor-desni breg, Rodom je iz ugledne nacionalne obsejne rodbine in sedaj odvetnik v Mariboru, kjer se z izredno agilnostjo in iniciativnostjo udeležuje v raznih narodnih in patriotskih društvih. Izborom poznavalec je ne samo narodnostnih, temveč tudi kulturnih, socialnih in gospodarskih razmer v severnem delu naše banovine in priljubljen posebno med našo kmečko in delavsko mladino. Njegov namestnik je g. Matija Volk, posestnik in župan v Pobrežju pri Mariboru.

V srezu Maribor-desni breg kandidirata poleg g. dr. Vauhnik še ravnatelj tvornice za dušik v Rušah g. Anton Krejci in posestnik g. Ivan Kirbiš iz Prepol.

njegovem okraju kot dober organizator. Njegov namestnik je g. Rudolf Hribar, lesni trgovec v Izlakah.

Poleg g. Turka kandidirata v litjskem srezu še znani kmečki in delavski organizator g. geom. Milan Mravlje in odvetnik g. dr. Vinko Zorec iz Beograda.

Anton Grebenc

kandidira v krškem okraju. Doma je v Brezju pri Krškem, kjer ima lepo, vzorno urejeno posestvo in se agilno udeležuje v gospodarskih in narodnih organizacijah, zlasti pa v našem svežem kmečkem pokretu. Njegov namestnik je g. Martin Horvatič, posestnik v Krški vasi.

Poleg g. Grebenc kandidirajo v krškem srezu še gg. Ivan Majcen iz St. Janja, Maks Vale iz St. Jerneja in Alojzij Dremelj iz Boštjanja.

Narodni guslar v naših šolskih zavodih

Narodni guslar Milovan Barjaktarović, ki je doslej prepotoval že vso Jugoslavijo, eznanja te dni ljubljansko šolsko mladino z lepoto srbske narodne pesmi. V sredo je predaval in popeval dijaštvu I. realne gimnazije, večer pa na osnovnih šolah pri Sv. Jakobu in na mestni ženski realni gimnaziji. Tu je prednašal zbranim gojenkam vseh razredov srbske narodne pesmi s spremljevanjem narodnih gusli. Za uvod je govoril o značaju in zgodovini, o plodnosnem in narodno visoko pomembnem delovanju guslarjev med bratstvom srbskim in za časa svetovne vojne vsem jugoslovanskim narodom. Njegov lep uvodni govor je izzvenel v himno narodnemu uedinjenju. Učenke so njegovim izvajanjem, ki je vsekakor odlično interpret narodnih pesmi, sledile z veliko pozornostjo in vidnim navdušenjem.

Jutri bo Barjaktarović obiskal osnovni šoli v Komenskega ulici in na Prulah ter II. realno gimnazijo na Poljanah, v soboto pa osnovno šolo v Šiški in obe ljubljanski učiteljski. Slednjič bo v soboto zvečer ob pol 21. predaval in prednašal narodno pesem oficirjem, podoficirjem in ostalemu občinstvu v Oficijskem domu. Iz Ljubljane odpotuje v Celje in Maribor, nato pa ga bo pot povedla v inozemstvo. Milan Barjaktarović nastopa v slikoviti, pristni črno-goriški narodni noši. Je dijak učiteljske, doma iz Beran ter uživa sloves enega najodličnejših sedanjih srbskih guslarjev.

Zobje so dragoceni.
Ne delajte eksperimentov, uporabljajte preizkušeno sredstvo
ODOLO se je v 40 letih izkazal povsem svetlu.
ODOLO ni nikoli razočaral.

ljanski učiteljski. Slednjič bo v soboto zvečer ob pol 21. predaval in prednašal narodno pesem oficirjem, podoficirjem in ostalemu občinstvu v Oficijskem domu. Iz Ljubljane odpotuje v Celje in Maribor, nato pa ga bo pot povedla v inozemstvo. Milan Barjaktarović nastopa v slikoviti, pristni črno-goriški narodni noši. Je dijak učiteljske, doma iz Beran ter uživa sloves enega najodličnejših sedanjih srbskih guslarjev.

Kmetovalci!

Ako hočete, da se bo obrestna mera znižala na znosno višino; ako hočete, da boste lahko prodajali svoje pridelke za ceno, ki vam bo omogočila pošteno življenje, ako hočete, da vam bo država lahko pomagala v stiski in nesreči, potem pojdite v nedeljo vsi voliti! Glasovali ne boste s tem za nobeno stranko; glasovali boste le za red in mir ter za pametno gospodarstvo v državi!

Žalostna smrt železničarja

V ranem jutru je legel na tračnice, da ga je vlak razmesaril

Maribor, 5. novembra.

Bliskovito se je raznesla na vse zgodaj po Pragerskem vest, da je našlo neko deklo na progi med Pragerskim in Slovensko Bistrico mrtveca brez glave in rok ležečega blizu čuvajnice št. 554. Tja so se takoj podali orožniki in postajno osebje. V nesrečni so spoznali železniškega službenca, blagajnika tovarne blagajne posrja na Pragerskem, 34letnega Matevža Polanca.

Potniški vlak, ki odhaja ob pol šestih iz Maribora, ga je povozil. Ker je bila jutraj gosta megla, ni mogel strojevodja opaziti nesrečnega, ki je samovoljno legel pod vlak in tako tragično končal. Po

dejašnjem stanju sodeč se je Polanec vlegel med tračnice in se z obema rokama prijel zanje ter položil glavo na mrtvo železo in tako pričakal strašno smrt.

Pokojni je bil vreden in marljiv službenec ter je njegova tragedija vzbudila sočutje pri vseh, ki so ga poznali. Zadnje čase je bil silno potr. Vedno je tožil o družinskih razmerah. A vendar, ko je za-trjeval, da bo vsemu temu kmalu napravil konec in da si bo vzletel življenje, znanostem njegovim izjavam niso pripisovali resnosti, ker je bil pokojnik trezen in preudaren mož.

Truplo so prepeljali v mrtvašnico na črniškem pokopališču. Pogreb se ha vršil jutri.

Nebotičnik v paradi likofa

Zrasel je do vrha in je bil včeraj slavnostno okrašen

Ljubljana, 5. novembra.

Ze ves čas zidanja ljubljanskega nebotičnika so se ljudje radi ozirali na to pomembno gradbo, ki se je dvigala z vsakim dnem višje in hitro rasla daleč nad ljubljanske strehe. Danes pa je vsak, ki je šel mimo po Dunajski cesti, obstal in se še bolj radoveden ozrl na vrh, kjer je zrasedel iz nebotičnika velik pisan mlaj. Radovednost je bila takoj potlačena, kajti od 10. nadstropja pa do srede stavbe se je odvil širok napis z ogromnimi črkami: LIKOF.

Ljubljanski nebotičnik je torej dosegel svojo pravo višino. Seveda je stavba zaenkrat še v surovem stanju. Z nebotičnikom samim pa je Ljubljanska gradbena družba zgradila med Dunajsko cesto ob Gajevi ulici še druga poslopja Pokojniškega zavoda. Mlajčki so tudi na teh objektih ob Gajevi in Beethovni ulici.

500 m vencev so spleli delavci in tehničarji ter pripravili še druge okraske za oplešanje nebotičnika. Postavili so na vrh tudi 4 reflektorje, ki so se vžgali ob mraku ter razsvetljujejo okolico. Zar svetlobe pa je udarjal daleč tja ven. Istočasno so zažareli tudi dolgi nizi žarnic v vseh barvah, v spodnjih nadstropjih pa je bilo razbošenih okrog 200 lampijončkov. Pogled na vso to krasoto je bil lep že po dnevi, dočim je ponoči učinkoval naravnost očarujoče. Kakor nebotičnik sam, je bila okrašena tudi vogelna palača ob Gajevi in Beethovni ulici. Tudi tam vihra-

jo z mlajev ogromne narodne trobojnice in se vijejo okrog dolgega napisu »LIKOF« pisani venci. Lepo je okrašena tudi tabla z napisom stavbnega podjetja »Ljubljanska gradbena družba«, ki si lahko šteje v čast in ponos, da je v razmeroma kratkem času, in to brez nesreč, dovršila ogromne stavbe.

Veličina vsega tega, za Ljubljano rekordnega dela se najbolj izraža v številkah porabljenega materiala. V nebotičniku je 210.000 kg železa, v II. objektu 70.000 kg, v III. objektu pa 170.000 kg, za vse stavbe torej skupno 44 vagonov železa. Samo na nebotičniku so porabili poleg železa za vsako nadstropje 2 vagona lesa in je bilo treba za vso stavbo 75 vagonov hlodov in tramov. Dalje je bilo treba za nebotičnik, pri katerem so zaslužili poleg zidarstva delavcev tudi obrtniki, 3200 kubnih metrov betona.

Ob likofu je treba čestitati vsem delavcem, istočasno pa seveda našemu umetniku arh. inž. Vladimirju Šubicu, ki je napravil načrt za to impozantno gradbeno

Strašen zločin zaradi ljubosumnosti

Štiri leta je krotil svojo ljubosumnost, nazadnje pa je ubil brata in svoji ženi odgriznil nos

Podgorica, 5. novembra.

V vasi Golubovci je mladi kmet Mišo Vučinić zagrešil strašen zločin zaradi neukročene ljubosumnosti. Mišo se je pred 4 leti oženil z Mileno, lepo deklico iz domače vasi. Po nekaterih južnih črnogorskih krajih je v veljavi še čuden starodavni običaj, da dan po poroki svak spri svoji svakinji. Kjer se še tega čudnega običaja drže, mine vse brez posledic in se le redkokdaj primeri, da bi kdo pozneje sploh mislil na vse to. Čudnega starega običaja se je držala tudi Vučinićeva družina in tako je Mišin brat Božo spal pri svoji svekinji. Po poroki je poteklo v popolnem miru dokaj časa, nakrat pa so začele po vasi govoriti neke ženske, da ima Mišo dovolj vzroka, biti ljubosumen na svojo ženo. Od tega časa je postal Mišo mrk in zamišljen in nepričakovano se je odločil, da gre z drugimi rojaki v Ameriko. Od tega sklepa se ni dal odvrti. Mlado ženo je zapustil v hiši svoje rodbine in odpotoval.

V Ameriki se je njegova ljubosumnost šele prav ukoreninila in prihodnje leto je že pisal nekim svojim znancom ter jih nagovarjal, naj ubijejo brata, on pa jih bo oskrbel z denarjem, da lahko pobegnejo v Ameriko. Pregovoriti se ni dal nihče, govorilo pa se je vendarle o Mišinih nakladih. Letos avgusta pa se je Miša nenadoma vrnil domov in nadaljeval življenje z ženo in rodbino popolnoma mirno. Proti ženi in bratu ni kazal nikakih znakov mrznje.

Tako je bilo vse do torka zvečer, ko se je Mišo s svojo ženo vračal s polja domov. Istočasno pa se je vračal proti domu tudi njegov brat Božo v spremstvu nekega kmeta. Ko sta bila pred hišo, je Mišo nenadoma delal svoj ženi: »Žena, pridi, da te poljubim!« Milena je bila iznenadena nad nenavadno nežnostjo svojega moža in pristopila je bliže, ne studeč ničesar hudega. Namesto, da jo poljubi, pa se je Mišo zavrnil in nien nos ter ji ga odgriznil precejšnji del. Žena je vnila na pomoč, se zrušila od bolečin. Mišo pa je skočil v hišo, sgrabil za puško in tekkel nasproti

umetnino. Čestitati je tudi ljubljanski gradbeni družbi, ki je prevzela težavno delo in ga srečno dovršila. Na svojo stavbo je lahko ponosen lastnik Pokojniški zavod in z njim vred vsa Ljubljana.

Primorske novice

Asimilacija na privatni račun

Milanska »Società Umanitaria« je vzdrževala v preteklem šolskem letu postranskih selih v Juljski Krajini 39 šol, 13 več kakor prejšnje leto. Učencev in učenk je bilo 816. Učitelji so privabili v večerne tečaje za pouk v italijanski 1975 »dru-gorodceve«. Poročilo naglašja, da sega potom teh šol asimilacija do najbolj oddaljenih slovanskih naselbin.

V Sv. Križu na Vipavskem so otvorili azil »Italia Redenta« za slovensko dečo. Velika svečanost, slavoloki, zastave, prišla sta prefekt Tiengo in konzul Avenanti, iz Gorice je prihitela tudi centurija fašistov-kolesarjev. Še celo starina Bombi(g) je bil navzoč. Govorili so prefekt Tiengo, konzul Avenanti, padre Lorenzo da Drenchia in občinski komisar dr. Grusovin, ki je izjavil, da bo vipavsko ljudstvo vedno zvesto kralju in režimu. Domaćini v Sv. Križu in okolici so mislili ves ta dan s srčno bolelostjo na pregnanogospoda župnika Rejca.

Poleg omenjenih dveh družb deluje v Juljski Krajini posebno še družba »Dante Alighieri« za poitalijančenje slovenskega življa.

Za »odrešene« uradnike

Uradniki, prevzeti iz avstrijskega režima, so vpisani v poseben uradniški imenik. Vsak je izgubil dve službeni stopnji in noben »odrešeni« uradnik ne more biti predstojnik kakega urada. V rimskem parlamentu se je že opetovano pritoževal poslanec Dudan zaradi zapostavljanja teh uradnikov, pa brez uspeha. Sedaj je objavljena v uradnem listu nova razporeditev uradnikov iz prejšnjega režima, ali tudi po tej niso enakopravni z italijanskimi. Uradnikov iz avstrijskega režima je le še malo, ker je bilo po štirih selekcijah mnogo odpuščenih in upokojenih.

Pasivna sezona v Opatiji

Gospodarska kriza je zadela tudi Opatijo. Nemška taksa 100 mark za odhod v inozemstvo je ustavila sredi sezone dotok nemških turistov. Do konca avgusta se je skrčil dohod gostov za 13 odst. in dnin so se znižale za 13,5 odst. napram enakilanski dobi. Hotelirji in trgovci izjavljajo, da imajo letos doslej do 40 odst. manj dohodkov kakor lani.

»Sijajni italijanski ljudje«

Goriški prefekt Carlo Tiengo je posestil Krmin v družbi konzula Avenantija. Občinski komisar dr. Simonetti je poskrbel, da je bilo mesto v zastavah in da se je zbralo k sprejemu precej ljudstva. Tiengo je obljubil gospodarsko pomoč Krminu, Avenanti pa se je laskal Krmincem, nazivajoč jih »magnifica gente italiana«. Komisar Simonetti je naprosil prefekta, naj sporoči Duceju, kako je krminsko preprosto delovno ljudstvo vdano režimu.

V Krminu je županoval pred vojno baron Locatelli, katerega velik vpliv je obsegal Krmin in daljino okolico. Krminci so bili goreči avstrijskanti in ljubi sovražniki Italijanov. V Krminu čutijo fašistični hijerarhi še danes Locatellijevega duha, ki ga hočejo izgnati s svečanimi prireditvami in z gospodarskimi obljubami. V Krminu je bila pred vojno dvorazredna slovenska ljudska šola CMD in otroški vatec.

Motnje v železnicah in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteto, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpušnih osebah sati-karjih in hemeroidnih bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ivan Mermolja

kandidira v slovenjgraškem srezu. Doma je z Goriškega, kjer je ustanovil več uspešno delujočih kmečkih združenj. Med vojno, ko je moral bežati s svojega doma, si je kupil kmečko posestvo v št. Iju na naši severni meji. Njegova zasluga je, da se je v vsem okolišju obnovilo in okrepilo narodno in kmečko stanovsko društveno gibanje. V svojem domačem kraju je ustanovil tudi električno zadrugo. Njegov namestnik je g. Ivan Kac, posestnik v Šmartnem pri Slovenjgradcu.

Poleg g. Mermolje kandidirata v slovenjgraškem okraju še g. dr. Bogumil Vošnjak, bivši poslanik iz Beograda, in g. Franjo Rupnik, bivši železničar in znani delavski organizator iz Ljubljane.

Franjo Petek

kandidira v velikem ptujskem srezu. Doma je v Cvetkovcu, kjer ima skrbno urejeno posestvo. Daleč na okrog je znan in priljubljen zaradi svojega agilnega dela v kmetijskih organizacijah. Njegov namestnik je g. Ivan Rojc, posestnik v Ormožu.

Poleg g. Petka kandidirata v ptujskem okraju, ki je eden največjih v naši banovini, še g. Lovro Petovar, posestnik in splošno znani gospodarski strokovnjak v Ivanjkevi, ter g. Štefan Vuk, župan in posestnik v Cirkovcih.

Alojzij Turk

kandidira v litjskem srezu. Gosp. kandidat je mlad trgovec in gospodar v Višnji gori, izredno delaven in požrtvovalen tudi v javnem življenju, priljubljen v vsem viš-

Dr. Vinko Zorec

kandidira v litjskem srezu. Doma je iz Ljubljane iz znane trgovske rodbine, po dovršenih pravnih študijah pa se je naselil kot odvetnik v Beogradu. Kot dijak se je agilno udeleževal v jugoslovanskem revolucionarnem pokretu tik pred vojno. Po svojih rodbinskih zvezah je v tesnih stikih z našo Dolenjsko. Njegov namestnik v kandidaturi je g. Anton Kovačič, posestnik in gostilničar v Selu, občina Bukovica.

Poleg g. dr. Zorca kandidirata v litjskem okraju še g. Milan Mravlje, uradnik »Kmetijskega lista« in predsednik več kmečkih stanovskih organizacij, ter g. Alojzij Turk, trgovec v Višnji gori.

Največja bomba smeha!

Vse se smeje in vsa Ljubljana prizna enodušno, da je najboljša komedija te sezone

DEVIŠKI JAKOB

Dvočlana igra dveh lažimoralistov

Felix Bressart in Ralph A. Roberts

Kupite si takoj vstopnice! Ta film morate videti! Dve uri smeha in zabave!

Najnovejši Fox-zvočni tednik

Ob 4., 1/4 8. in 9 1/4 zvečer.

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

VABIMO VAS,
oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke, perilo I. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Zvočni kino Ideal

Danes premiera! Velika komedija!

Siegfried Arno

Ursula Grabley — Hans Junkermann

Smeh! Krohot! Zabava!

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

Prehladi

Bolečine v vratu in in-fluena so stalni spremljevalci deževnega vremena. Varujte se pred okuženjem. Ispirajte usta z raztopino Diane. Nadržnite z njo otrokom vrat, predno gredo v šolo. Povečavajte jim odporno silo! Zahtevajte pravo

Diana

francosko izganje.

Cena: mala steklenica 10 Din, srednja steklenica 26 Din in velika steklenica 52 Din. Dohva se poveč!

V nedeljo gremo volit!

Obrtniki - volilci!

Pozivamo vse obrtnike in obrtne za druge, naj apelirajo na svoje člane, da se 8. novembra zanesljivo udeležijo volitev. — Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Gasilec!

Prostovoljno gasilno društvo Ljubljana — severni del je izdalo na svoje članstvo naslednji poziv:

Da dokazemo svojo ljubezen do domovine in naroda, kateremu služimo s svojim prostovoljnim, nesebičnim delovanjem, se vsi udeležimo v nedeljo 8. t. m. volitev poslancev na narodno skupščino.

Gasilec! Pri našem delovanju ne poznamo strankarstva, pomagamo vsakemu, ki nas pozove na pomoč. Naše delo je posvečeno narodu in državi in ker prostovoljno vršimo službo za državo, je naša dolžnost, da jo podpiramo tudi sicer, in prvi vrsti pa pri vprašanih, ki so važna za njen dobrobit in dobrobit vsega naroda, kakor bo nedeljski plesbišč.

Zato naprosmo vse tovariše, da v nedeljo 8. t. m. z oddajo svojega glasu javno manifestirajo za našo veliko, skupno domovino in ji s tem pomorejo do ugleda, ki ga zasluži doma in v tulinu. Pokazimo, da nismo gasilec samo požrtvovalni možje, ampak tudi dobri sinovi svoje domovine!

Natalehn Julko Kovatič.

Za poveljstvo društva

M. Hojan, poveljnik.

Sokolstvo in volitve

Naša močnega in ponosna sokolska armada je stogo narodna, nepolitična organizacija. Zato se ni nikdar vmešavala v strankarsko politično borbo in se tudi v bodoče ne bo. Ker pa pri sedanjih volitvah ne gre za nobeno stranko in ne za vsakdanjo politiko, temveč za življenjske interese naroda in države, kliče tudi Sokolstvo svoje članstvo na plan ter razpošilja pozive naslednje vsebine:

SOKOLI! BRATJE!

Državljeni kraljevine Jugoslavije! Dan 8. novembra 1931 bo odločilnega pomena za našo domovino. Mi vsi hočemo in moramo na volitve, da odločno, močito in junaško manifestiramo za moč in slavo Jugoslavije! Ona je naša mati, mi smo njeni sinovi. V trenutku, ko sami odločimo o njeni usodi in bodočnosti, hočemo dokazati, da smo svoji domovini vdani in zvesti.

Naša načela, izražena odkrito in jasno v »Potih in ciljih«, nam velejajo v odločno borbo za napredek in poveličanje domovine. Borimo se s poštenimi sredstvi: z bratsko ljubeznijo do vseh, ki jim je blagor domovine prvi ukaz!

Izdajalca ni v našem številu! Kdor omahuje izven nas, tega pridobimo za zmago časti in ugleda Jugoslavije! Preprečiti moramo razorno delo onih, ki jim je strast in sovraštvo več nego bratstvo, sloga in mir med narodom!

Bratje! Sokoli! Domovina nas zove! Izvršimo vsak svojo državljansko dolžnost!

Domovini — Zdravo!

Železniškim uradnikom!

Udruženje železniških uradnikov — oblastna uprava v Ljubljani, poziva vse svoje člane, da se 8. novembra polnoštevilno udeležijo volitev, da s tem izpričamo ljubezen do našega kralja in domovine. Hočemo edinstveno, močno Jugoslavijo in s tem, da sleherni odda svoj glas, dokazemo, da nam je interes države nad vse. Vedno in vselej od važnih zgodovinskih prilikah je železniški uradnik dokazal svojo neomajano zvestobo do domovine, zaradi tega tudi v tem važnem trenutku ne sme manjkati niti en glas železniškega uradnika. Dolžnost nas vseh je, da to ponovno dokazemo s tem, da se 8. novembra vsi brez izjeme udeležimo volitev.

V gornjegrajskem okraju

Gornji grad, 5. novembra
Zanimanje za volitve med prebivalstvom v našem okraju vidno narašča. Volilci se vedno bolj zavedajo, da so te volitve plesbišč za državo in da je sveta dolžnost vsakega domovini in kralju vdanega državljanca, da gre volit. Kmetje in delavci, obrtniki in trgovci prihajajo do prepričanja, da bi jim bilo v neizmerno škodo, ako bi ostali v nedeljo doma in bi ne volili.

Največja zasluga, da je nastal med volilci ta razveseljevi preokret, pa pripada sreskemu kandidatu g. Rastu Pustostemsku, ki je v zadnjih dneh priredil po raznih krajih gornjegrajskega okraja deset volilnih sestankov in večjih shodov in na njih s svojimi stvarmi in patriotičnimi izjavami močno razgibal ljudsko dušo. Prav zaradi tega, ker se je skrbno ogibal vsakih osebnih izpadov in razpravljal samo o stvarih, ki se tičejo volitev in ki zanimajo volilce, je napravil na poslušalce najboljše vtis. Volilci so se prepričali, da ima kandidat srce za ljudstvo, razumevanje za potrebe prebivalstva in tudi nesno voljo pomagati svojemu rodnemu okraju.

Volilne sestanke je imel v soboto v Majcenovičevi restavraciji v Radmirju, v ponedeljek pri Zekliju v Smartnem v Zadrutju, v torek pri Vrtačniku v St. Janzu in pri Barču na Potoku, v sredo pa pri Letonju na Velikem vrhu in v Rečici ob Paki. Udeležba na vseh sestankih je bila prav lepa, naravnost sijajni pa so bili shodi pod milim nebom v nedeljo ob pol 9, pred cerkvijo na Rečici in ob pol 12, pred cerkvijo v Lučah. Shoda v Lučah se je udeležilo nad 300 volilcev. Lep je bil tudi shod v ponedeljek ob 10 na vasi pred Herčotom v Solčavi. Prav številno je bil obiskani shod v nedeljo ob pol 10, v Fišerjevi restavraciji v Gornjem gradu, dasi je bil sklican na hitro roko, ker je moral odpasti shod v Novi Štifti zaradi neprilic, kovane preložitve maše ob pol 7. na 8. uro.

Agitacija proti volitvam je tudi v našem okraju dokaj velika, vendar se vidi, da znatno pomuča, odkar je bilo pozvanih na odgovornost par brezvestnih hujšakov. Vse kaže, da bo udeležba pri nedeljskih volitvah prav lepa, tako da bodo »abstinenclariji« kar debelo gledali.

Slovenskim ženam!

Slovensko ženstvo je v obliki letaka izdalo naslednji poziv:

V polpretekli dobi, med svetovno vojno l. 1917, je slovenska žena dokazala svojo zavednost: dokazala je, da tudi v odločilnih trenutkih narodnega življenja podpira tri ogle vse domovine. Sto tisoč podpisov na majski deklaraciji so to izpričali. Ta svetel dogodek ne bo nikdar izbrisan iz zgodovine Slovencev.

Tudi danes nas kliče naša domovina Jugoslavija. Treba je ojačiti temelje, katere je gradilo slovensko zavedno ženstvo z majsko deklaracijo. Slovenske žene, ki umemo ceniti našo osvoboditev, hočemo v bližnjih dneh biti dobre svetovke svojim možem. Vse brez izjeme bomo tople priporočile svojim možem, da gredo 8. t. m. na volitve manifestirajo za močno Jugoslavijo! Me nečemo, da se s abstinenco 8. novembra skuša porušiti ono, kar smo l. 1917, pomagale graditi. Zato pozivamo naše žene in dekleta, da sodelujejo v smislu kraljevega proglasa, da gredo vsi Vaši možje, bratje in znanzi 8. novembra na volitve.

Ljubljana, 3. novembra 1931.
Franja Tavčarjeva l. r.
predsednica Kola jugoslovenskih sester.

Občinskim nameščencem dravske banovine

Pomen volitev v Narodno skupščino na dan 8. novembra t. l. vam je znan. Pozivamo vas, da se jih gotovo udeležite ter s tem izpričate svojo državljansko zavednost. Obenem vas prosimo, da vsak v svojem delokrogu skuša prevreči vse lažne vesti, ki se uporabljajo proti volitvam, zlasti opozorite volilce na veliko škodo — abstinenca pri volitvah.

Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev dravske banovine.

V radovljiskem okraju

V torek se je vršil številno obiskani volilni shod sreskega kandidata g. Ivana Mohoriča v salonu gostilne Gabrijelčič na Brezjah. Shoda se je udeležilo okrog 150 volilcev iz vseh okoliških vasi. Kandidat Mohorič je poročal o našem političnem in gospodarskem položaju in vzrokih, ki so vodili do izpremembe volilnega reda, da se zasiguro v bodoči skupščini mirno in složno gospodarsko delo. Kandidatov namestnik g. Josip Ambrožič je nato očrtal potrebe obrtništva. Shoda se je udeležil tudi domačin dr. J. Bohinjec, ki je v živahnem govoru predložil zborovalcem socialno stran našega gospodarstva na deželi in jih potrdil v prepričanju, da je dolžnost vsakega državljanca, da se volitev udeleži.

Včeraj se je vršil na Blejski Dobravi v gostilni pri Matjanu volilni shod, katerega se je udeležilo okrog 80 zborovalcev. Shod je otvoril g. Hribar, nakar je upravitelj g. Lahajner pozdravil sreskega kandidata Iv. Mohoriča. Sledila so interesantna poročila sreskega kandidata Ivana Mohoriča in njegovega namestnika Josipa Ambrožiča, dr. Obersnela o gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo specialno Dobrave, nakar je g. Miha Čop kot domačin zaključil lepo uspešno zborovanje s pozivom na sigurno udeležbo pri volitvah dne 8. novembra.

Skupen nastop kandidatov kamniškega sreza

Kamnik, 5. novembra.
Za večeraj zvečer sta bila v Komendi v Vodetovi gostilni sklicana dva shoda od gg. dr. Potokarja in Cererja, pozneje pa se je na povabilo g. Cererja zborovanja udeležil tudi tretji kandidat g. prof. doktor Rožič. Zborovalci so bili s tem prav zadovoljni. Shod je otvoril in vodil g. Rauter, ki je iskreno pozdravil zborovalce, ki jih je bilo okrog 150, kar pomeni za Komendo lep uspeh. Prvi je govoril g. dr. Potokar, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da se lahko zborovalcem predstavi naenkrat vsi trije kandidati Poudarjal je, da čaka izvoljenega poslanca težko delo in da se bo moral vedno zavedati odgovornosti, ki jo je prevzel od ljudstva. Orisal je položaj pred in po 6. januarju 1929, in pomen sedanjih volitev. Te volitve so plesbišč za našo državo Jugoslavijo in kdor volilce odvrača od izpolnjevanja te državljanske dolžnosti, greši proti domovini ter se postavlja v vrsto njenih sovražnikov in izdajalcev. Svoj govor je zaključil z besedami: »Tu smo trije kandidati, nobeden ne agitira zase, pač pa poudarja vsak, da gre sedaj za državo in glas, ki ga boste oddali kateremu koli izmed nas, je glas za državo.«

Za njim je povzel besedo g. dr. Rožič, ki je razložil, kako je prišlo do njegove kandidature, ki je naletela na največje odpor pri nekaterih njegovih bivših sodelavcih od nekdanje SLS. Govornik pa se drži Krekovihih besed: Vsi, ki ste se izkvraveli naroda, glejte in obrisite Jugoslavijo! Vseeno je, kateri izmed treh kandidatov bo izvoljen, na vsak način pa naj volilci oddajo svoje glasove za državo in njeno ureditev.

Kot tretji je nastopil g. Cerer, ki je govoril o vzrokih gospodarske krize in ravno tako kakor predgovornika pozival zborovalce k polnoštevilni volilni udeležbi. Krasno uspeši shod vseh treh kandidatov je bil zaključen ob 23.

Maribor desni breg

Volilni pokret je bil v našem razsežnem okraju izredno živahen. Prekinila ga je hipe prerana smrt splošno priljubljenega kandidata Srečka Robiča, v katerem so skoraj vsi prebivalci našega sreza videli svojega poslanca. Zavedajoč pa se, da izpolnjuje njegovo srčno željo, so se vsi, ki jim je na srcu država in blagor ljudstva, vrtili na delo s podvoljeno močjo in sedaj se vrše shodi in sestanki po vseh občinah. Med prvimi je bil velik shod koncem prejšnjega meseca na Pragerskem, nato pa so se vrstili in se še vrste drugi večji in manjši kraji. Povsod se kaže, da zanimanje za volitve od dneva do dneva narašča in da bo volilna udeležba v nedeljo zelo velika. Čeprav nasprotniki miru v državi neprestano begajo volilce za lažljivimi, mnogokrat strupeno protidržavnimi vestmi.

Kamničani!

Vabljeni vsi, brez ozira na stan in prepričanje!

Primorcem volilec!

Volitve v narodno skupščino bodo v nedeljo 8. t. m. in kličejo tudi naše rojake, ki so morali zapustiti rodno grudo na obalah Jadrana, v krmi Istri, na kamnitem Krasu in v solčni Goriški, da se javno izjavimo za našo novo domovino.

Za nas je odločitev zelo lahka. V Jugoslaviji smo našli odprte bratske roke, katerim moramo biti hvaležni, našli smo narodno in kulturno svobodo, boljše srečo v gospodarskem in socialnem življenju in postali smo zopet ljudje.

Tu smo spoznali, da brez narodne države ni mogoč kulturni in gospodarski napredek, ni osebne svobode in varnosti, ni socialne pravičnosti, ni sreče in zadovoljstva. Zato znamo prav mi najbolje ceniti lastno narodno državo.

Svet gleda na nas, prijatelji z nadami in voščilom, sovražniki s strahom in škodoželjnostjo. Naši veliki prijatelji in vsi pristni rodoljubi zahtevajo od nas čim večje udeležbe pri nedeljskih volitvah, naši odkriti sovražniki in vsi prevratni elementi agitirajo s peklenko zlobo za abstinenca.

Primorski volilci hočemo aktivno sodelovati pri izvrševanju onega velikega programa, ki ga je nam začrtal naš narodni vladar. Hočemo veliko, srečno, bogato in močno Jugoslavijo, ki bo v svetu spoštovana in strah sovražnikom. Ker vemo, da brez lastnega državnega ognjišča ni narodu življenja, ni sreče, ni blagostanja.

Ustanovili smo si po krvavih stoletnih bojih svojo narodno državo; sedaj je naša dolžnost, da jo čuvamo, zanj živimo in zanj delamo. Pozivamo vse primorske rojake volilce, naj pojdejo do zadnjega moža in kot možje v nedeljo vsi na volitve.

in da glasujejo za narodno listo, za našo lepo domovino in za našega narodnega kralja. S tem bomo pomagali predvsem samim sebi.

Nevolilci pa naj agitirajo od moža do moža in spravijo na volitve vse, kar jugoslovensko čuti. Kdor ne gre volit, ni vreden prostora pod svobodnim jugoslovenskim solncem. 8. novembra mora biti dan sijajne in soglasne manifestacije nas vseh!

Društvi »Soča« in »Tabor« v Ljubljani.

Delavci!

Ako nečete, da bi pošast brezposelnosti zahtevala armado žrtve tudi pri nas, ako nečete, da boste polno zaposleni in da se vam bo omogočilo človeka dostojno življenje, potem pojdite v nedeljo vsi volit!

Manifestacije Mišinske in Šaleške doline za narodno slogo

Slovenjgradec, 5. novembra
Sreski kandidat g. Josip Rupnik je imel v našem srezu več lepo uspešnih zborov. Sestanka v Kavčičevi gostilni v Šaleku pri Velenju se je udeležilo nad 40 volilcev, ki so pozorno sledili izvajanjem g. kandidata. Nad vse prisrčen je bil shod v St. Janzu pri Velenju, kjer so bili udeleženci z govorom g. Rupnika, ki je v prvi vrsti obravnaval malokmetijsko vprašanje, tako zadovoljni, da so prostili za ponoven shod. Potem se je vršil shod v Mislinju v gostilni pri Pergerjevi žagi, katerega se je v pretežni večini udeležilo tamosnje delavstvo. Na sredo so bila delavska vprašanja in pomen našega narodnega edinstva. Na dan vseh svetih je imel g. Rupnik kar tri shode, in sicer v St. Liju pod Turjakom, v St. Florjanu in v Zavodni nad Šoštanjem. Povsod so bili zborovalni prostori prepolni volilcev, ki so pozorno sledili zanimivemu razlaganju o pomenu manifestacije od 6. januarja, o vprašanju malokmetijstva, o obrtništvu in drugih aktualnih problemih. Tudi Meža je z obilno udeležbo na shodu pri Komauerju manifestirala za državo.

Nad vse uspeh shod pa se je vršil v torek zvečer v Slovenjgradu. Prostori častiljivega Narodnega doma so le malokdaj videli takšno množico. Zastopani so bili volilci vseh slojev, ki so z glasnimi medklicami odobraval izvajanja kandidata, ki je razvijal svoj program in nam točno začrtal pot, po kateri bo šel v bodoči skupščini za blagor sreza, ako mu bodo volilci omogočili izvolitev. V stvarnem, z domovinsko ljubeznijo prežetem govoru se je spomnil nešteti žrtve, ki smo jih doprinesli za zgradbo naše prelepe Jugoslavije, in je odločno obsodil početje onih, ki z najpodeljšimi sredstvi delujejo proti volilni udeležbi. Ni poveljeval svoje osebe, ampak je dal vsem na prosto izbrati, da volijo od kandidatov onega, do katerega imajo za-

Danes, v petek, dne 6. t. m. se vrši v Narod. Čitalnici ob 20. uri

VOLILNI SHOD

na katerem bosta govorila dva kandidata:

dr. Ivo Potokar in dr. Valentin Rožič

Razmah volilnega pokreta v ljubljanski okolici

Po krasno uspešnih shodih na Igu, Tomišlju, Zelimljah, Šmarjah, na Grosupljem, v Polhovem gradu, Logu, Ježici ter posebno nad vse krasnim shodom v Dev. Mariji v Polju, kjer je bilo do 400 volilcev zbranih, so se vršili ta teden še sledeči shodi:

V Mostah se je zbralo do 150 volilcev, ki so pazno poslušali izvajanja kandidatov ter z burnim pritrdjevanjem afirmirali odločno voljo, da pojdejo vsi na volitve. V Zgornji Šiški se je pod predsedstvom služnega župana Zakotnika vršil lepo uspešni shod, kjer sta poleg bivšega oblastnega poslance Pipana nastopila kandidat g. Zebal in Komarov namestnik g. Sancin z velikim uspehom. Soglasna »parola« je bila: Osmega novembra vsi na volitve. V Borovnici je imel shod namestnik kandidata Komana g. Ivo Sancin. Nad 250 volilcev se je zbralo v prostorih odličnega župana Petriča. Na Vrhniki je imel g. Sancin shod, ki se ga je udeležilo do 300 volilcev. Razvila se je lepa in stvarna debata, pri kateri so sodelovali posebno tudi delavski zastopniki. Mi smo pošteti slovenski delavci, so izjavili, smo dobri Jugoslovenci, bomo se za delavske pravice in ker imamo zaupanje v bodoče delo novega parlamenta, bomo šli vsi 8. novembra na volitve. Agilnemu predsedniku volilne odbora Jelovškemu delu. Na Vtču je bil impozanten shod, na katerem se je zbralo nad 800 volilcev raznih slojev in pristašev vseh bivših političnih strank. Na shodu so nastopili vsi kandidati in njihovi namestniki. Le kandidat Šinkovec, ki je bil drugod na agitacijskem delu, se je opravičil. Kandidat Komar je nastopil z velikim uspehom in složno pritrdjevanje so želi tudi ostali kandidati in drugi govorniki. Stvarnim in nad vse interesantnim izvajanjem kandidata prof. Jarca je sledil buren aplavz. Nad vse je čestitati agilnemu volilnemu odboru, posebno predsedniku Mesecu, ki je odlično vodil lepo zborovanje, na tako krasnem uspehu. Glasno pritrdjevanje volilcev nam je porok, da bodo šli 8. novembra vsi na volitve.

Živeli naši zavedni volilci! Vsi na delo od moža do moža za čim večji uspeh!

dovoljstva pa so kazali na odpravo strankarstva in ostro so obsodili tiste rovarje, ki iz same sebičnosti odvrčajo ljudi od volitev.

Privatni nameščenci!

Zveza društev privatnih nameščencev za dravsko banovino je izdala na vse svoje članstvo, ki ga je mnogo tisočev, poziv, v katerem pravi med drugim:

TOVARIŠI!

Upravni odbor Zveze društev privatnih nameščencev v Ljubljani je razpravljal že v svoji redni seji dne 27. septembra t. l. v Mariboru tudi o sedanjem političnem položaju in soglasno sklenil aktivno udeležbo pri volitvah 8. novembra. Dasi je Zveza društev privatnih nameščencev z vsemi svojimi društvi širno dravske banovine strokovna in nepolitična organizacija, vendar nikdar ne pozablja na svojo nacionalno dolžnost, najmanj pa sedaj, ko gre za trajne in najvišje interese naše ljubljene države ter za usodo in bodočnost celotnega jugoslovenskega naroda. Vsak privatni nameščenec, ki se zaveda resnega položaja, bo z veseljem storil svojo dolžnost in bo pri tem patriotičnem delu sodeloval za blaginjo, srečo in napredek naše velike in močne Jugoslavije. Vemo in prepričani smo, da ne bo v naših vrstah nikogar, ki bi kolehal v malodušnosti, ker smo uverjeni, da se vsakdo zaveda, da bomo samo v složnem in nesebičnem delu ter pravilnem poimenovanju sedanjega položaja nadaljevali intenzivno delo za gospodarstvo ter socialno in kulturno blagostanje nas vseh.

Volitve dne 8. novembra naj torej bodo tudi za privatne nameščence manifestacije lastne volje za življenje in napredek in boljšo bodočnost v naši unijeni Jugoslaviji.

Kdor ne gre volit, škoduje sebi, svojcem in državi!

Tovariši vojni dobrovoljci!

Kliče nas na plan notranje prerenoja enotna Jugoslavija. Kliče nas na mejdan vsenarodne sloge, medsebojne bratske ljubezni in vzajemne poštrevnosti, iz katerih sta vznikla naša osvoboditev in uedinjenje, potem ko je bilo žrtvovano na tisoče življenj naših najboljših tovarišev.

On, ki je videl v tistih hudih dneh z lastnimi očmi te strašne narodne žrtve, ki skupno z nami trpel in bil pripravljen žrtvovati se za svobodo naroda, naš bivši vrhovni komandant Nj. Vel. kraj Aleksander I., je moral gledati po izvršenem narodnem osvobodjenju in uedinjenju skozi dolgi deset let največjo narodovo neslogo, mdsedbojno sovraštvo in podivjanost, ki so jih netili in širili med narodom bivši strankarski voditelji in njih slepi priganjci, ki bi morali biti narodu kot njegovi voditelji pravi apostoli medsebojnega mira, bratske sloge, ljubezni in vzajemnega in poštrevnega dela za blagor in napredek naroda in države.

Da izvrši življenjsko kakor tudi poslednjo željo neštevilnih padlih žrtve in borcev za narodovo osvoboditev in uedinjenje, je bil Nj. Vel. kraj Aleksander I. kot vrhovni čuvár doseženih narodnih pravic in svobode primoran rešiti 6. januarja 1929. leta trpeči in še obupajoči narod teh strankarskih diktatorjev in zagrizencev, ki bi sicer, udarjeni od slepe strasti, uničili a svojo borbo za osebnost in strankarske koristi vse dosežen uspeh.

Z odločnostjo pravega narodovega voditelja je napravil Nj. Vel. kraj Aleksander I. ta svoj zgodovinski korak v prvi nacionalni ljubezni do naroda in države. Kakor apostolski evanglij so odmevale besede kraljevega manifesta v srcu vsega naroda, razširjajoče medsebojni mir, strpnost, bratsko slogo in ljubezen in vzajemno in poštrevno delo za narodno celoto in državo. Dveletni uspehi dela v tem pravcu so veliki. Da niso še večji, so krivi temu predvsem narodna malodušnost, premajhna domovinska ljubezen in pomanjkanje smisla za skupnost in nacionalno solidarnost.

Tovariši vojni dobrovoljci! Naše vrste niso poznale nikjer in nikoli strankarjev, ampak samo brezkompromisne Jugoslovence, ker samo v vsenarodni jugoslovenski celoti in slogi je naša moč, je naš napredek in blagostanje, kakor je bil v tem nekdanj naš vojni uspeh.

Bodite zato, tovariši, v današnjih hudih časih, ki jih preživlja ves svet in z njim vred tudi naša, s krvjo padlih tovarišev zgrajena Jugoslavija, vsak na svojem mestu, pravi apostoli narodne sloge in poštrevnega dela!

8. november ne bo dan kakršnihkoli strank, ampak naj bo manifestacija naše narodne zrelosti in viden izraz naše narodne skupnosti in solidarnosti. Tovariši! Bodite med narodom vedno in povsod zivi kilcarji našega edinega pravilnega gesla: Samo sloga Jugoslavijo rešuje!

A. Langer.

Usak je sam svoje sreče kovač, kuj železo, dokler je vroče!

Dobe se v vseh podružnicah »Jutra« in v Zadržni hranilnici, r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Za marsikoga se bo ohladilo, ko bodo naše srečke državne razredne loterije razprodane

DOLŽNOST VSEH SOKOLOV JE, DA SE POLNOŠTEVILNO UDELEŽE VOLITEV V NEDELJO IN V POLNI MERI IZVRŠE SVOJO DRŽAVLJANSKO DOLŽNOST! DOMOVINI — ZDRAVO!

Š! Potreba elektrifikacije kolodvorske ceste. Nobena cesta v škofoškem okraju ni tako močno frekventirana kakor Kolodvorska, ki veže mesto s kolodvorom. Kljub visokemu prometu je vendarle cesta brez prave električne razsvetljave, ki bi bila na tej progi nad vse potrebna. Podnevi se ta nedostatek ne občuti, hudo pa je ponoči in se posebno ob deževnem ali viharjem vremenu. Splošna želja meščanov in tudi okoličanov je, da se Kolodvorska cesta vsaj za silo razsvetli.

Iz Kamnika

ka— Drvi vsi na shod v Citalnico. Govorita kandidata gg. dr. Ivo Potekar in dr. Valentin Rožič. Začetek ob 20. uri. Doležba je dolžnost vseh meščanov, brez razlike stanu in prepričanja!

Iz Zagorja

z— Volilno gibanje je v zagorski kotlini v polnem razmahu. Opažati je posebno v rudarskem sloju stvarno presojanje velike važnosti volilne udeležbe. Dreski kandidati prireajo shode, ki so p a v dobro obiskani. Vedno več je opoznanja, da gre v jedru za plebiscitno glasovanje v prilogi narodni državi. Predlaga se mnenje, da gajo abetninski elementi hazardno igrjo, da stavijo vse na eno kocko in da morajo to igrjo izgubiti. Vsi, ki jim je v srcih močna domovina, bodo šli 8. novembra na volišče. Za Toplice je volilni lokal na županstvu (predsednik g. Pelko Matija), Zagorje pa voli v zagorski šoli (predsednik g. Košmerl Vinko). Predstava »Trije vaski svetniki« je preložena na naslednjo nedeljo ob 20. v Sokolskem domu.

z— Živinski sejem je bil izvrstno založen. Prignali so 361 glav, med temi 230 volov. Kupčija se je pa slabo razvila: mesarji so zahtevali prvovrstno blago, a nu-

dili povprečno za en kilogram žive teže 4 Din. Ostali sejemski predmeti so šli dobro v denar.

Iz Ptuja

J— Zadnji volilni shodi bodo danes v Rogoznici v Bračičevi gostilni ob 19. in na Hajdini v Antolčevi gostilni ob 18. Jue 7. t. m. pa bo shod v Zlatolčju v Solarjevi gostilni ob 8. zjutraj, v Majšperku v tovarni stroji ob 14. zvečer ob pol 19. pa bo shod v Zupaničevi gostilni za vse pridobitne sloje. Na shodih bo poročal sreški kandidat g. Lovro Petovar.

J— Obrtna pekarska zadruga je povišane cene kruha preklcala, tako da ostane stare cene v veljavi.

J— Napad z mesarskim nožem. Sodišču je bil ovađen neki Sekul Janez, vinčar v Orešju, ker je nedavno brez povera napadel Kaisersbergerja Franca iz Krčevine in ga z mesarskim nožem sunil v levo nogo nad koleno, tako da je Kaisersberger moral skati zdravniške pomoči v bolnici. Sekul dejanje priznava.

J— Zaradi žaljenja Nj. Vel. kralja in državnega uslužbenca v službi je bil ovađen Friderik Trstenjak iz Studence pri Mariboru, ki pa se izgovarja na pijanost in trdi, da nič ne ve, kaj je govoril v pijanosti.

J— Zaradi lahke telesne poškodbe sta se zagovarjala pred sodnikom Zajšek Martin, delavec iz Hudoš, in Hentakova Ana, železničarjeva hči iz Hudoš. Dne 17. avgusta letos je Zajšek Martin v prepiru z nožem zagrozil Hentakovi Ani, poleg tega jo je še udaril z roko po glavi in rokah, da je dobila lahke telesne poškodbe. Hentakova pa je zamahnila proti Zajškovi s spornim in s tem zagrešila prestopke zoper osebno prostost, življenje in telo. Zajšek Martin je kot star pretepač prejel en mesec, Hentakova pa 10 dni zaporja.

Prvovrstna nogometna revija v Ljubljani

V prijateljskem srečanju bosta v nedeljo moštvi Ilirije in Primorja, izpolnjeni z novimi izvrstnimi močmi, pokazali prijateljem nogometa svoje najboljše znanje

V nedeljo 8. t. m. se bo odigrala prijateljska tekma med najjačimi kluboma Slovenije — Ilirijo in Primorjem. Odveč bi bilo podčrtavati privlačnost in pomen takih srečanj, ki morejo, prirejane ravno v prijateljskem stilu, nuditi sportnemu občinstvu ne le prvovrstno, temveč tudi najboljše sport pri nas.

Po ponovnih razpravah o vzrokih slabe forme naših vodilnih moštvo v domačih in beograjskih časopisih moramo le pozdraviti srečno idejo prirediteljev, da baš sedaj nudijo prijateljem nogometa priliko, da se na lastne oči prepričajo o stanju in zmoglostih dveh najboljših moštvo Slovenije v prijateljskem srečanju, ki so med njima tolikanj redka. In ravno zaradi tega, ker ni v tem primeru onega značilnega boja za točko, imata nasprotitna priliko, da v lepi, fair igri pokažeta svojo sposobnost, tehnično in taktično povezano v nebroj

Službene objave LNP

(Iz seje p. o. dne 4. novembra 1931.)
Navzoči gg.: Stanko, Šetina, Novak, Accetto, Berdaj, Groselj.

V nedeljo 8. t. m. se določijo prvenstvene tekme. Ljubljana. Igrišče Ilirije popoldne ob 14. Svoboda II.: Hermes. Dovolj se prijateljska tekma Ilirija: Primorje na igrišču Ilirije. Službujoči odbornik gospod Groselj. Igrišče Primorja ob 14. Korotan: Sparta, v kolikor se kluba drugič ne spoznameta, kar pa morata objaviti v soboto — za časopisno notico. Službujoči odbornik g. Zupanec.

Poziva se MO. Celje, da pošlje vse obračune od časa svojega obstoja do 20. t. m. Verificirajo se s pravom nastopa dne 7. novembra za SK Celje Vebje Josip, s pravom nastopa 14. novembra: za Slovan, Lj. Jenko Albin, Ribič Emil, za ISSK Maribor Prevolnik Jože, Peče Ivan, Gajšek Emil. S pravom nastopa 14. novembra t. l. za mednarodne, 4. februarja 1932 za prijateljske in 4. maja 1932 za prvenstvene tekme se verificirajo za ISSK Maribor Kokot Josip, za SK Domžale Jesenko Bogdan. Popravila se verificirajo igralca Jankovič Vinka (Svoboda, Maribor) tako, da ima pravo takojšnjega nastopa Igralci, ki prestopajo iz kluba v drugi klub, se morajo odjaviti sami pri starem klubu, ki potrdi odjavo v legitimaciji. Novi klub, ki prijavi igralca brez tozadevne odjave, mora predložiti dokaz, da se je igralec pravilno odjavil pri matičnem klubu, a odjavnice ni dobil.

Dočijo se termini odgođenih prvenstvenih tekem. Maribor: 8. novembra Rapid: Svoboda, Ljubljana: 15. novembra Jadran: Ilirija II. in Svoboda II.: Slovan, 22. novembra. Primorje II.: Hermes.

Službujoči odborniki se opozarjajo, da morajo v poročilo vedno navesti vzrok izključitve igralcev pri tekmah.

Tajnik II.

Službeno iz Odbora za delegiranje sodnikov. Delegirajo se k tekam 8. t. m. v Ljubljani: Ilirija: Primorje g. Ocha (prijateljska), Svoboda II.: Hermes g. Vidic. Sparta: Korotan g. Pevalček. Klubi so dolžni javiti igrače in čas pričetka tekem, kar naj blagovolijo delegirani gg. sodniki upoštevati.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes strogo obvezen trening za nogometaše: Jancigaj, Uršič, Jug I in II, Svetič I in II, Hasl, Zemlak, Slamič, Sočan, Pišek II, Peterlin. Za imenovanje bo zvečer tudi sestanek. Zbiralnice ob 20. pred glavno pošto.

SK Svoboda. Danes ob 19. obvezen sestanek vseh igralcev v klubskem lokalu v Del. zbornici.

—

Elegantna, duhovita dama nas je sprejela uprav prijateljski. Njena opazka, da nam rada odgovori na katerokoli vprašanje, nas je spravila malo v zadrego. Pa nam je ona pomagala. S prirojenjo ležernostjo nam je pojasnila, da se dandanes žena sploh več ne postara. Tudi to da naj si zapomnimo! Povedala je, da je bila zadržana nad uspehom svojega predavanja v Zagrebu, ni namreč mislila, da so naše ženske tako napredne. Interes Ljubljancov pa jo je prav očaral. Na moje vprašanje, da-li je metoda Barbare Gouldove morda navezana na prastare kozmetične metode starih Egipčank in Grkinj, je odgovorila pritrjevalno, češ, da so bili najstarejši načini negovanja pravilni, najmodernejši čas jih je le izpopolnil in privedel do popolnosti. Mme. Beyerle odklanja vodo in milo, priporoča pa obrazne medicinske vode in kreme za čiščenje, nasičenje in očuvanje kože.

Povedala je, da je koži koristna le živalska maest v kremah, ki jo koža upija, ne pa rastlinska. Odklanja vode na alkoholni bazi (parfumerije) itd.

Prijazno smo se poslovili.

Nato je Mme. Beyerle demonstrirala svojo čudovito umetnost na živem modelu: našo simpatično mlado igralko Mašo Slavčevjo je v desetih minutah izpremenila v pravo moderno Venero z bulvarja des' Italiens.

Mi moški se zdaj lahko veselimo bodočih uspehov prepričevalnih besed Sarment-Francozinje — sicer pa: od nekaj lepe so Ljubljanke slovele.

GOSPODARSTVO

— 114 insolventne v oktobru. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je v oktobru registriralo v vsej državi 49 konkurzov (v septembru 43, v avgustu 33) in 65 poravnanih postopanj (v septembru 56, v avgustu 44). Vsega je bilo torej v oktobru 114 insolventne nasproti 99 v septembru in 77 v avgustu; lani v oktobru je bilo le 52 insolventne, tako da se je letos številno več kakor podvojilo. Naiveč insolventne je bilo oktobra v savski banovini (31), v dunavski (27), v drinski (15) in v dravski (11).

— Naš industrijski izvoz. Navzlic postritvi svetovne gospodarske krize je letos nekaterim našim panogam industrijske produkcije uspelo dvigniti svoj izvoz. Tako za znamuje statistika zunanje trgovine za prvih 9 mesecev tekočega leta, da smo v tem razdobju izvozili 192 vagonov ferosilicija (lani v istem razdobju 145 vagonov) v vrednosti 10 milijonov Din (lani 8,6). Izvoz cementa se je po količini dvignil od 32.505 vagonov na 33.421 vagonov, po vrednosti pa je seveda za malenkost nazaj od 119 t na 114,7. Letos smo izvozili tudi 90 vagonov posode iz železne pločvine (Celje) v vrednosti 3,5 milijona Din, dočim je bil lani izvoz minimalen in je znašal le 0,1 milijona Din.

Navzlic poslabšanju izvoznih možnosti se naš izvoz ekstraktov za strojenje letos ni v značajni meri zmanjšal in je znašal 880 vagonov (lani 1039) v vrednosti 39,1 milijona Din (50,6). Nefosoniranega železa smo letos izvozili 59 vagonov (lani 65) v vrednosti 2,9 milij. Din (lani 3,5). Zaradi krize v svetovni industrijski produkciji je pri nas najbolj trpel izvoz kovin in kemijskih proizvodov. Izvoz bakra se je po količini zmanjšal sicer le od 1896 na 1691 vagonov, po vrednosti pa je zaradi nizkih cen padel od 884 na 227 milijonov Din. Zmanjšal se je tudi izvoz svinca od 578 na 439 vagonov, odnosno od 34,7 na 20,2 milijona Din. Zaradi splošne agrarne krize je nazadovale predvsem izvoz apnenega dušika od 939 na 592 vagonov, odnosno od 15,8 na 9,6 milijona Din. Izvoz kalijevega karbida pa se je skoro obdržal na laniški višini in se je zmanjšal le od 840 na 825 vagonov, odnosno od 17,1 na 15,6 milijona Din. Končno je omeniti še izvoz sode (amonijakove in kavstične), ki je po količini nazadovale od 1531 na 1493 vagonov, po vrednosti pa se je celo dvignil od 28,8 na 36,1 milijona Din.

— Vnovčenje prvega kupona 7-odstotnega mednarodnega stabilizacijskega posojila. Dne 1. decembra t. l. dospe v plačilo I. kupon mednarodnega stabilizacijskega posojila kraljevine Jugoslavije od 1. 1931. Od tega dne bo Državna hipotekarna banka vnovčevala te kupone tako v centrali v Beogradu, kakor tudi v vseh svojih podružnicah. Imetniki obveznic stabilizacijskega posojila pa lahko pri Državni hipotekarni banki vnovčijo svoje kupone tudi pred tem rokom, seveda po odbitku obresti za vse dni do zapadlosti.

— Naš izvoz vina. Iz pravkar objavljene statistike našega izvoza za prva tri letošnja četrtletja je razvidno, da smo do konca septembra izvozili 1154 vagonov vina nasproti 539 vagonov v istem razdobju preteklega leta. Po količini se je torej letos naš izvoz vina podvojil. V manjši meri je seveda, zaradi nazadovanja cen, narasla vrednost izvoženega vina, ki je letos znašala 38,4 milijona Din nasproti 20,8 milijona Din v prvih treh četrtletjih lanskega leta.

— Zboljšanje naših trgovinskih bilance s Češkoslovaško. Naša trgovinska bilanca s Češkoslovaško, ki je bila prejšnja leta vedno hudo pasivna, se je letos po uveljavljenju tarifne pogodbe bistveno zboljšala. Po podatkih za prvih 9 mesecev t. l. smo v Češkoslovaško izvozili za 533 milijonov Din nasproti 355 milijonov v istem razdobju lanskega leta; uvozili pa smo za 670 milijonov nasproti 935 milijonov lani. Naša trgovinska bilanca, ki je bila lani pasivna za 580 milijonov Din je letos pasivna le še za 137 milijonov.

— Pred zopetnim ukinitjem uvozne carine na makovo seme. V zvezi s svojočasnim povišanjem uvozne carine na oljno seme, ki je povzročilo podražitev sirov in koncu tvornice namiznega olja, sta se ob koncu preteklega meseca vršili v trgovinskem ministrstvu v Beogradu dve konferenci, na katerih so bili zastopani predstavniki tvornic, delavstva in trgovcev z makovim semenom iz Južne Srbije. Konferenca je po daljšem razpravljanju sklenila, da se izvrši odkup vsega razpoložljivega makovega semena v Južni Srbiji na podlagi uvozne paritete turškega makovega semena fco. Veleš. Ker se interesni niso mogli zediniti, kakšna je ta pariteta, je bilo določeno, da trgovinsko ministrstvo ugotovi to pariteto na podlagi zanesljivih podatkov. Ministrstvo je sedaj ugotovilo, da znaša minimalna cena makovega semena na podlagi uvozne paritete za turško makovo seme, fco Veleš 380 Din in za 100 kilogramov. Ministrstvo priporoča, da tvorničarji namiznega olja na eni strani in proizveditelji turškega makovega semena na drugi strani sprejmejo to ceno kot bazo za odkup vseh zaloz. Likvidacija teh zaloz bo potem omogočila ukinitje uvozne carine.

— Slaha ruska žita letina. Veste, da je ruski pridelek žita letos navzile povečanju površine manjši, nego je bil lani in da bo tudi izvoz zalozal za laniškim izvozom, se potrjujejo. Iz Moskve poročajo, da je predsednik sveta narodnih komisarijev Molotov na konferenci kmetijskih strokovnjakov izjavil, da je zaradi suše izgubljenih več sto milijonov pudov letošnjega žitnega pridelka. Z ozirom žitom posejana površina se je letos povečala in brez dvoma bo prihodnje leto skupna z žitom posejana površina večja, nego je bila v zadnjem letu. Žitni pridelek je letos sicer skoro dosegel lastni pridelek, vendar se bo povečala domača potrošnja. Zato je računati s tem, da bo ruski izvoz žita manjši, kakor je bil v l. 1930.

— Kritje avstrijskega šilina. Kakor znano, drži avstrijska Narodna banka z vsemi razpoložljivimi sredstvi vrednost šilina na približni zlati pariteti. Avstrijska vlada je uvedla silno strogo devizno naredbu, ki določa tudi obvezno prijavo vseh starih dobojmetij in zalozb v inozemstvu. Kakor poročajo iz Dunaja, bo vlada devizne predpise še poostila. Avstrijska Narodna banka daje gospodarstvu na razpolago le majhen del zalozljenih deviz in je dodelitev znašala zadnji leden led okrog 5%. Devize se dodeljujejo uvoznikom na podlagi podrobne proučitve dejanske potrebe uvoza dotičnega blaga. Te omejitve v dodeljevanju deviz vplivajo silno neugodno na možnost izvoza v Avstrijo. Z Dunaja poročajo, da bo Narodna banka sicer povečala odstotek dodelitve deviz, vendar bo oddajala devize le trikrat na teden (v ponedeljek, sredo in petek), dočim je doslej oddajala devize vse dni, razen sobote. Avstrijska Narodna banka izkazuje po najnovšem stanju ponovno povečanje eskomptnega portfelja za 33 na 767 milijonov šilingov in povečanje obkora za 121 na 1134 milijonov šilingov. Kritje je nekoliko nazadovale in znaša v zlatu in devizah (če ga izražamo na isti način, kakor je predpisan pri naši Narodni banki) 24,6%, dočim znaša kritje dinarja v zlatu in devizah po zadnjem izkazu 37,7%.

— Potrjena je prisilna poravnava. Ki jo je sklenila dolžnica, tvrd. P. Landstätter & sinovi, tovarna klubov v Domžalah, s svojimi upniki za 40 odst. kvoto terjatev. plačljivo v 6 mesecih pod garancijo Kreditega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. — Nadalje je potrjena prisilna poravnava, ki jo je sklenil prezaolženec Rudolf Smolej, trgovec v Mariboru, Ruška cesta 2, s svojimi upniki za 20 odst. kvoto terjatev, plačljivo v treh mesečnih obrokih.

— Konkurs je razglašen o imovini prezaolženke Ivanke Dolničarjeve, najemnice restavracije »Union« v Mariboru (upravnik mase dr. Jos. Leskovic, odv. v Mariboru; prvi zbor upnikov pri okrož. sod. v Mariboru 12. nov. ob pol 12, oglasitveni rok do 12. dec., ugotovitveni; narok 21. dec.). — Nadalje je razglašen konkurz o imovini Janke Pezderške, trgovca z usnjem v Rogasčih Stahin, po pravomočni ustavitvi poravnalne postopanja (upravnik mase dr. Janko Leskovic, odv. v Rogatu; prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Rogatu 12. nov. ob 9, oglasitveni rok do 30. nov., ugotovitveni narok 15. dec.).

— Poravnavno postopanje je uvedeno o imovini Franca Presterla, posestnika in pekovega mojstra na Jesenicah (portvalni upravnik dr. Aleš Stanovčič, odv. ja Jesenicah; narok za sklenjanje poravnave pri okrajnem sodišču v Kranjski zori 12. decembra ob 10, oglasitveni rok do 7. decembra).

Borze

5. novembra.

Na ljubljanski borzi so se danes devize Bruselj, London in Trst po zadnji oslavitvi zopet nekoliko okrepile, le deviza New York je za malenkost nazadovale.

Na zagrebškem efektom tržišču se je Vojna škoda obdržala na približno večerajšnji višini in je bila zaključena le za aranžman po 272. Tudi dolarski papirji so stabilni in je bil zabeležen promet v 7 odst. Blair-ovom posojilu po 58 in 59 in v 7 odst. Seligmanovem posojilu državne hipotekarne banke po 62,50. Med ostalimi državnimi vrednotami je prišlo do prometa še v investicijskem posojilu po 64. Na beograjski efekti borzi pa se je Vojna škoda v teku borznega prometa okrepila: v početku prometa se je trgovala po 271,50, ob koncu borznega sestanka pa po 277 do 278.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2269,38—2276,22. Bruselj 785,39 — 787,75. Curih 1098,45 — 1101,75. London 208,56 — 216,06. New York 515,76 — 563,76. Pariz 221,45 — 222,11. Praga 166,74 — 167,24. Trst 289,07—295,07. New York kabel 5626,76—5643,76.

Zagreb. 2269,38—2276,22. Bruselj 785,39 do 787,75. London 208,56—209,38. Milan 289,07—289,97. New York kabel 5626,76 do 5643,76. New York ček 5615,76—5632,76. Pariz 221,45—222,11. Praga 166,74—167,24. Curih 1098,45—1101,75.

Curih. Beograd 9,05. Pariz 20,16. London 19,25. New York 512,25. Bruselj 71,40. Milan 25,57,50. Madrid 45,20. Amsterdam 206,45. Berlin 121,45. Stockholm 110,—. Sofija 3,71. Praga 15,19. Varšava 57,35. Budimpešta 90,0250. Bukurešta 3,05. Oslo 108,50. Kopenhavn 110,—.

Effeti.

Ljubljana. 5% Blair 65 bl. 7% Blair 60 bl. Celjska 150 den. Kredlini zavod 195 den. Ruše 125 den. Vabnina 40 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 272—273, za dec. 275—280, investicijsko 64—64,50, 4% agrarne 36 bl. 8% Blair 65—68, 7% Blair 57—58,50, 7% Drž. hip. banka 62—63, 6% bezgluške 42 do 43. Zasebne vrednote ne notirajo. Beograd. Vojna škoda 271,50, 272, 272,50, 273,50, 274, 278, 277 zaklj., za nov. 275 zaklj., 7% investicijske 62 zaklj., 4% agrarne 36 bl. 8% Blair 66 zaklj., 7% Blair 58 do 60, 7% Drž. hip. banka 64,50 zaklj., Narodna banka 4850 den.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (5. t. m.). Tendence za les nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon jelovine III. vrste.

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (5. t. m.). Tendence nespremenjena, za koruzo čvrsta. Oves: sremski, slavonski 130 — 132,5. Jčmen: baški, sremski, 63/64 kg 120 — 125. Koruza: baška, stara 90—101; baška, srem-

ska nova, za dec.-jan. 62,50—67,50; za maremaj 80—85, gornjebanaška stara 95—97,50; južnobanaška stara 90—92,50; sremska stara, okolica Indija 99—101; okolica Sid 101 do 102; baška sušena 80—82; sremska 82 do 84; banatska 75—77. Moka: baška, banatska >0c in >0c 355—375; >2c 335—355; >3c 300—310; >6c 250—260; >7c 190—200; >8c 122,5—127,5.

+ Budimpeštanska termiska borza (5. t. m.). Tendence neenotna; promet srednji. — Pšenica: za dec. 11,15—11,17, za mare 12,25 do 12,27; rž: za dec. 12,65, za mare 13,45 do 13,50; koruza: za maj 13,95—14,—.

Železniškim upokojencem

Da se nahajajo železniški staroupokojenci državne in južne železnice v bedi, ni treba opisovati. Da se železniškim invalidom niso uredile njihove kronske neugodne rente, je znano. Železniški upokojenci so bili zelo udarjeni, ko se jim je pred letom odvzela neomejena režimska vojna.

V navedenih primerih je podpisano društvo že šestkrat prosilo za odpomno, a do sedaj brezuspešno.

Naše društvo se je vedno ogibalo vsake politike, kakor to zahtevajo društvena pravila, in ni nobenkrat pozivalo svojih članov na volitve, a sedaj pri teh volitvah je nujno potrebno, da vsi železniški upokojenci nastopijo složno in pokažemo, da smo zvesti sinovi kraljevine Jugoslavije, od katere pričakujemo rešitve.

Da bo podpisano društvo moglo svoje delo uspešno nadaljevati in našo zaslonbo pri državnih poslancih, je nujno potrebno, da se vsi železniški upokojenci brez izjeme udeležijo volitev dne 8. novembra.

Društvo železniških upokojencev v Ljubljani.

Trafikantom v dravski banovini

Bliza se 8. novembra in s tem dan volitev, ko bo vsak zaveden državljani oddal svoj glas v rid in namreč naše ljubljene domovine Jugoslavije.

Temne sile, iz katerega razloga že, skušajo na vse načine vplivati na volilce, da se ne udeležijo teh volitev.

Trafikanti! Tovarš! Ne nasedajte takim zapeljivcem in kategorično zavrnite vsakega, ki se bi vam približal s tako zahtevo. Časi so resni. Po celem svetu je zavladala huda gospodarska kriza, ki je delno zajela že tudi našo Jugoslavijo. Bati se nam je celo še njene poostitve. Potrebno bo mnogo stvarnega dela, da čim bolj prebremo tako kritični čas. Da se to zgodi, so nam potrebni nepristranski, samo za dobrobit in gospodarski napredek delujoči ljudski zastopniki. V pošten prihajajoči kandidati za ta mesta, ki jih bomo volili 8. novembra, so skrbno izbrani strokovnjaki, katerih imena nam jamčijo za plodonosno stvarno delo v novo izvoljeni narodni skupščini.

Tovarš! Trafikanti! Proč s strankarstvom, ki je zapeljalo našo državo v tako mučni položaj, da smo bili že v zasmeh našim, nam ne posebno naklonjenim sosedom. Sele odločno volja našega ljubljanskega vladarja, izražena v manifestu od 6. januarja 1929, nas je izvela iz tega močvirja.

Tovarš! Trafikanti! Pokažimo tudi mi, da stavimo državo nad vse, in se zhermo vsi 8. novembra na volišče, da oddamo svoje glasove in s tem pokažemo našo trdno voljo, pomagati pri delu za skupno, močno Jugoslavijo.

Odbor Udruženja tobačnih trafikantov.

Obrtniki na plan!

Kakor smo 6. januarja z največjim zupanjem sprejeli modre ukrepe našega ljubljanskega vladarja, ki so onemogočili staro zagrizeno strankarsko borbo, tako smo sprejeli poziv vlade na volitve za svoje državljansko dolžnost, da s svojim javnim pristankom potrdimo hvaležnost našemu kralju, da nas je rešil gospodarske propasti in da neoklevano izpričamo vsej naši javnosti in inozemstvu: Obrtnik je za složno gospodarsko delo!

Obrtnik hoče močno in ujedeno Jugoslavijo!

Obrtnik ljubi svojega kralja! To so gesla, ki nas vodijo v nedeljo 8. novembra na volišče. Med nami ne sme biti omahljivca! Ta dan je dan složne zavestj dela, ki ga hočejo potrditi tudi z našim pristankom!

Se več! Izbirali si bomo svoje predstavnike za naš nacionalni parlament, v katerem se ne smejo nikdar več ponoviti strankarske borbe v zaslepljeni strasti. V ta parlament pošljimo moč našega zupanja! Mnogo imamo izmed kandidatov mož, katerih je dovršeno delo priča o velikih ljubezni za naš stan. So možje iz naših vrst in preudarni gospodarski strokovnjaki. Njim zaupajmo svoje glasove v zavestj reka:

Zvestoba za zvestobo!

Veliko imamo teženj in težav. Mnogo važnih odločitev bo padlo v novem narodnem predstavništvu in pri teh moramo tudi mi sodelovati!

Kdor se ne udeležijo volitev, tudi ni upravičen do kakšnih zahtev!

On s svojo neudeležbo odobrava že vse ono, kar mora slediti.

Ce pa poverim svoje zaupanje možu, ki me bo zastopal, sem upravičen od njega zahtevati, da me zastopa v mojem interesu! Zato, kdor ne gre volit, greši nad svojo vestjo!

Slovenski obrtnik je politično dovolj zre! In zaveden. Njega ne sme zapeljati nobena zlohotna agitacija, ki bi ga odvrgla pri tem najvažnejšem sodelovanju! Zato tudi ne sme nihče v nedeljo ostati doma!

Obrtniški stan je tisti, ki ljubi svojega kralja in domovino! — Živel kralj!

KULTURNI PREGLED

Vesela premiera v ljubljanski drami

Golarjevi »Dve nevesti«.

Ljubljanska drama menda v letošnji sezoni še ni doživela takega obiska na Izven in se ni občinilo tako živahno zabavalo kot pri Golarjevi premieri. Gledališče je sedaj uvrstilo v svoj repertoar izvirno veseligr, ki je zajeto iz starih, dobrih časov na Gorenjskem, veselo igr, ki je vsa namenjena le zabavi in oddihu. Golar se je prijavil s svojim lahkim peresom, in je prebil led današnjih mrkih dni. Veseli brat nekdanjih »Bratov in sester v Gospodu« se ni ne meni za težave in skrbi, ki tarejo danes kmeta, le dobro in židano voljo bi rad privoščil zagrenjenim ljudem. Pisatelj in režiser sta karikirala svoje občane, ki se gozlijo med seboj, pa se vendar vse dobro izteče, ker premaga bogatega, skopega Napoljona človeško hrepenenje po lepi Lizi.

Gregorin kot Napoljonov Nace

Ubožna Melharica si prizadeva, da bi oddala hčer v bogato hišo. Snubeem nasuje piska v oči; pri mlinarju iz izposodi težke vreče žita in ga se v ključavnici pri skrbi nasuje, da bi zaslepila pretkana gorjanci, prihajajoča na ogled. Pa tudi gorjanci so smokri za usomom. Če pridejo dolinci na ogled v hribe, jim prelomljeni stric Andrejka in ženica Ančka napeljeta repov v hlev, da je le radost za oči. Laž pa se hitro razode, kakor bi jo vrag povil, poglobne živina, ki ni vajena novega hleva. Micka stoji osramočen pred mlado nevesto, ki pa ostane nevesta, ker se o pravem času prikaže bogati Napoljon in jo zasnuje. Sreča za njim nikoli sama. Napoljonov sin Nace mora zdaj iz domače hiše, ker je nevesta premala. Oče privoli, da vzame Lizino sestro Minico. Vse je veselo, celo štorasti Miha, ki mu je odleglo, da se ne bo treba batj mlade, »kateri švigajo bliski iz oči, kakor bi se pripravljali k budi urli.« Tako je veseli Golar preobrnili vse na glavo in je namesto naših običajnih žalostnih iger napisal veselo.

G. Cesar kot Močeradnikov Miha

Gaspari mu je ustvaril tipe, o katerih so bili režiser in igralci prepričani, da so vsi poklicani le za veselo komedijo. Skoraj predpustno veselje je vladalo v gledališču, kadar se je smejala P. Juvanova in sta se prikazala prelomljeni Kralj s štorastim Miho. Gregorin in V. Juvanova, oba mlada in lepa, sta uganjala med prekanjenimi svoje mladostne burke. Levar in Liza pa sta se morala obnašati bolj pametno, ker se vsi drugi okoli njih vrste. Rakarjeva je poskakovala, da se je kadilo, mlinarjev hlapec Plut pa se je režal s svojim klovnskim obrazom. Cinični krožniki so med bučnim smehom leteli s polje. Družila se je folklor s karikaturno domaćnostjo, veselo občinstvo je navzočega avtorja tako burno pozdravljalo, da se je kot ženin v zadregi zahvaljeval za izročene nagelne. Veselje občinstva, ki se je kar solzilo od smeha, naj ostane merilo za vpriporitve.

»Koštana« v Ljubljani

V soboto, dne 7. t. m. bo v ljubljanski drami premiera Konjovičeve opere »Koštana«, dela, ki je morda izmed vseh jugoslovanskih oper zadnjega časa največ vredno splošno pozornosti.

»Koštana« je kot dramo spisal genialni Borisav Stanković, avtor enega najzvirnejših romanov, kar jih premore celotna književnost Jugoslovenov. »Notiste krvi, Kakor ta roman, je tudi »Koštana« zajeta iz patriarhalnega okolja južne Srbije, iz starodavnega Vranja. Stankovičeva drama je že dolgo najpopularnejše srbsko dramsko delo; igrali so jo že nešteto krat po vseh srbskih krajih. Težko pa bi bilo prevesti »Koštano«, tako svojevrsten, barvit in bogat je njen jezik. — Ciganka Koštana je resnično živela: malo pred smrtjo Bore Stankoviča je kot onemogla starika tožila avtorja sodišču in zahtevala, da ji prizna del tanijem, ki jih dobiva Stanković za »Koštano«.

Petar Konjović je imel srečno misel, ko se je bil odločil, da Stankovičev tekst muzikalno obdela in prelije v opero. Za podlago je vzel originalno in bogato jugoslovansko ljudsko glasbo in tako ustvaril čisto posebno delo, ki je folkloristično enako zanimivo kot z zgolj umetnostnega vidika. Stevilni pesni in lepe melodije dajejo operi »Koštani« značilno barvo in izredno mikavost.

V Ljubljani se bo »Koštana« vprizorila v režiji ge. Margarete Fromanove iz Zagreba. Peli jo bodo v izvirniku. Tu naj pomnim, da Stankovičev jezik ni lehak: je poln turških in arabskih izrazov, ki so v rabi med ljudstvom v Vranju, na tudi raznih lokalizmov je precej.

Zato naj v lažje razumevanje »Koštane« obavišmo v kratkih besedah vsebino: gledališkemu gostu pa priporočamo, da si kupi »Gledališki list«, kjer je objavljena podrobna vsebina.

Opera je razdeljena v pet slik. V prvi sliki, ki se dogaja na veliko noč, izvedemo iz lepa ciganka Koštana, ki ima s svojim petjem čudovito moč, zmešala glavno tudi Stojanu, sinu uglednega trgovca hadžije Tome. Toma je zaradi tega besen na svojega sina. Vaski načelnik Arsa, ki

pride voščit veselo praznike, brani Koštano, tedajci pa pride glas, da so celo pandurji odšli s cigani v Tomini mlina. Toma je ves razkačen in takoj odjedi v mlino.

Druga slika se dogaja v mlino: ples s cigansko godbo in Koštaninim petjem. Nenadno se pojavi mrki hadžija: zahteva puško, da jih vse postrelja in mlino zažge. Sinu zapodi domov. Polagoma se umiri; tudi staremu zapoje Koštana svoje pesmi, starec se vname in ginjen pošlje v vas po prijatelje. Nato odide s cigani v svojo hišo.

Tretja slika. Sin Stojan leži bolan. Užaljen je. Sanja o Koštani, a ko sliši, da je pela očetu, ne mara več za njo. Oče se vrne domov, a mati in sin zapustita hišo. Sreli veselja se starj Toma zamisli, postane otožen, zahteva novih in novih pesmi. Koštana petje ga tako omami, da meče ciganom zlato. Pri oknu se pojavi Stojan in izliva očeta. Stari ga hoče ustreliti. Cigani odidejo, a Koštana ostane.

Četrta slika. Na dvorišču Mitke vprizore cigani pravo revijo južnosrbskih pesni in plesov. Njegov brat Arsa mu preti, da ga ubije, če bo še nadalje zapravljal s cigani. Pandurjem zaukaže, da naj se cigan Asan takoj prvo nedeljo poroči s Koštano.

Peta slika. Otvorja jo prekrasen glasbeni uvod z naslovom »Koštaneva gorca«. Svatje prihajajo. Koštana je vsa žalostna. Stoji se ji vsiljeni ženin Asan. Stojan jo hoče rešiti, toda ona ne mara z njim in pravi, da ni nikogar ljubila. Pride Mitka in hoče Koštano obdariti. Koštana se ga oklene: misli, da jo bo rešil, toda on ji daje samo denar. Koštana ponosno stopi v voz in niti ne pogleda svoje matere, stare ciganke, ki jo hoče objeti.

SOKOL

Vaditeljski tečaj pri škofjeloškem Sokolu

Skofja Loka, 5. novembra.

Od ustanovitve SKJ se število telovadnega članstva pri škofjeloškem Sokolu stalno dviga. Maloštevilni vaditelji imajo preko glave posla, da vzdržujejo pri vseh oddelkih članstva, naraščanja in dece telovadbo v neprekinjenem redu. V ilustracijo razmer le to, da je pri 25-letnici Sokola v začetku avgusta nastopilo samo domačih članov točno 131, kar je za društveni razmah sicer nekaj zelo lepega, a tudi težavnega, ako primanjkuje spretnih vaditeljev-vzgojiteljev. Loški Sokol trpi stalno na pomanjkanju dobrih prednjakov, ki bi nad vse požrtvovalne brate in sestre z načelnikom br. Rudolfom Horvatom vsaj sem in tja razbremenili.

Zaradi pravkar navedenih okolištin je otvoril tehnični odbor društveni prednjaški tečaj, ki se je pričel v torek ob 20. Telovadci in telovadke z nekaterimi člani društvene uprave so se zbrali v veliki dvorani, ko je brat načelnik in lepih besedah pojasnil prisotnim pomen prednjaškega tečaja. Po govoru br. načelnika, ki je brate in sestre, okoli 30 po številu, pozval ob zaključku, naj redno, vestno in z ljubeznoju obiskujejo vse ure prednjaškega tečaja, je pozdravil zbrane absolvent savezne prednjaške šole br. Majnik Ferdinand in orisal važnost telesne vzgoje za vzgojo duha; poudarjal je, da naša domovina želi krepkih in zdravih sinov in hčera. Po nagovoru obeh bratov se je pričel takoj spored. Po redovnih vajah in gimnastiki je predaval br. Horvat o dr. Miroslavu Tyršu.

Prednjaški tečaj bo trajal do 15. t. m. tudi ob nedeljah. Urnik zaposluje udeležence vsak večer ob 20. do 22. in ob nedeljah dopoldne ob 9. do 12. Udeležba je za vse člane prednjaškega zbora strogo obvezna. Ob koncu tečaja se bodo vršili obvezni društveni prednjaški izpiti.

Program tečaja je izredno pester. O prostih vajah redovnih vajah. Tyrševem telovadnem sestavu in ideji Sokolstva predava načelnik. Orodnje vaje in vaje z orodjem, gimnastiko lahko atletiko (tek, skok, met diska, krogla in kopja) in igre (odbojko) bo obdelal br. Majnik. Zgodovino Sokolstva je prevzel prosvetar br. Vojteh Debeljak. Higijeno s fiziologijo in prvopomoč v nezagradah pa bo obravnaval društveni zdravnik br. Jože Rant. Vodstvo tečaja je v rokah br. Horvata.

Prvemu prednjaškemu tečaju v loškem Sokolskem društvu želimo prav mnogo uspehov, ki naj stari sloves društva utrdijo in okrepe.

Nova sokolska knjiga. V založništvu »Mariborske tiskarne« je izšla prav dobra priročna sokolska knjižica, prevod češke brošure »Jindřich Fügner«, ki jo je napisal drug prvega staroste praškega Sokola, br. Müller Josip. Prevod je izvrstno oskrbel br. dr. Maks Kovačič, podstarešina sokolske župe v Mariboru. V brošurici je plastično popisan ustanovitvi sokolskega bratstva in demokratizma v vsem svojem dejanju kot starešina matičnega društva vega Sokolstva. Knjižico priporočamo v nakup vsem društvom. Četam in poedinom, saj je cena 5 Din izredno nizka, služila pa bo v spoznavanju velikega noličnika ki je žrtvoval za razvoj sokolske misli vse. Kar je Sokol ter je zmagal praškemu Sokolu vzoren škofjski na svoje stroške l. 1865.

Češkoslovna Sokolstva ne poide v Los Angeles. Na zadnji seji olimpijskega odbora za Češkoslovna je poročilo uradni zastopnik ČOS da se Češkoslovna Sokolstva zaradi nevelikega dela pri prirejanju IX. veselekolejnega zleta v Pragi ne more udeležiti olimpijskih iger in tekem l. 1932, ker bo istočasno zlet v Pragi. Tudi ne gre izdati tako velikih vsot za »troke« v tako oddaljenem kraju, če ni denarja na razpolago. Načrt se tudi jugoslovansko Sokolstvo ne bo udeležilo olimpijade, ker bi z zletom v Pragi in tekami v Los Angeles nastali preveliki stroški.

Sitjenje češkoslovanskega Sokolstva v Voliniji. Med češkoslovanskimi naselenci v Voliniji se krenko širi sokolsko članje. Ustanovljeno je že sedem društev, snuje se na društvo v Lucku. Tam je mnogo češkoslovanskih prebivalcev, in prav čisto češkoslovanski živi v najbližjih etiki s Poljski. Odnosi med češkim in poljskim Sokolom ohajajo: meji so zelo ukrani in hrotači. Vse društva imajo tudi močne odlobo namočene in deca.

Oh mlitki veselekolejnega zleta v Pragi se bodo vršile tudi III. lere srednjoškolske mladine, ki so ponovno uvrščene kot sestaven del zleta v naveden okvir, kakor je že bilo ob zletu leta 1926.

PLANTAZA KAVE

Dobrota kave

ni odvisna samo od podnebja, višinskega položaja in svojstva zemlje, temveč tudi od sajenja, skrbnosti pri žetvi, luščenju plodu, izbiranju in sortiranju. Že eno samo slabo zrno lahko pokvari nalivke kave. Naloga strokovnjakov je, da izmed mnogih vrst poiščejo najboljšo, jih pravilno mešajo in pražijo. Razen bogatih izkustev in znanja so potrebne za dober uspeh tudi moderne naprave. Vsi ti predpogoji so vzorno izpolnjeni pri kavi Hag. Vsako zrno kave Hag je kvalitetno. Pri postopku kot ga vrši Hag, je surova kava podvržena temeljitemu čiščenju. Obenem se odstranjuje kofein, ta za mnoge ljudi škodljiva sestavina navadne kave. Kava Hag je kofeina prosta ter nudi največji in nemoten užitek. Nikoli ne škoduje srcu, živcem, ledvicam ali želodcu. To je gotovo razveselje vseh za ljubitelje res zdrave in dobre kave. Posrebna organizacija pa skrbi, da kava Hag dobite vedno svežo v vsaki dobri trgovini v živili. Servira se na vsaki dobri trgovini in kavarni. Brezplačen vzorec prejmete — ako pošljete izrežek tega oglasa in Din 1 — za odpreme stroške — od Kave Hag d. d., Tomašičeva ul. 4, Zagreb.

Ljubljanski obrtniki!

Dan našega ponosa in zavesti, ko bomo s svojo soudeležbo pri volitvah povzdignili ugled naše države in javno izpričali ljubezen do našega kralja, je pred durmi.

Volitve 8. novembra bodo manifestacija in plebiscit za državo.

Da damo duška svoji zavesti, sklicujemo v petek ob 6. uri zvečer velik volilni sestanek vsega obrtništva v Ljubljani v restavraciji Zvezda.

Udeležite se polnoštevilno!

Za volilni odbor obrtnikov: JOSIP REBEK

Stanovanjska draginja in hišni posestnik.

Hišni posestnik nam piše:

Pokrajinska zveza hišnih posestnikov za Slovenijo je pred tedni naslovila na svoje člane poziv, naj ne bodo ozkosrčni in naj ne pretiravajo najemnin, da ne odklanjajo najemnikov z otroki in tako naprej. Tudi g. ban je nato uvedel akcijo za znižanje najemnin, kar se je moralo po mestih javiti do konca tega meseca sreskim načelstvom.

Vsekako dobro mišljeni ukrepi, ki bodo naposled preprečili postopanje onih gospodarjev, ki so uživali ob trpljenju najemnikov leta in leta! Ni pa upošteval zvezin poziv onih hišnih posestnikov, ki so vse ono, kar se našteva, že davno storili iz lastne inicijative in znižali najemnine na najskrajnejšo mero. Morda bo kdo dvomil, da sploh obstojajo takšni gospodarji. Marsikateri najemnik bi lahko sam navedel primere, ko se mu je najemnina že začela nižati pred 2 letoma, tromesečno plačilo za naprej se je že pred 3 leti izpremenilo v enomeščne obroke, popravila so prevzeli posestniki sami. Dejstvo je, da obstojajo in da so imeli srce na pravem mestu še pred raznimi pozivi. Morda je bil apel za nekatere hišne posestnike umesten, za vse pa prav gotovo ni bil! In vendar hoče zveza vplivati na vse, da čimprej izvajajo posledice razmer, ki jih je večina gospodarjev že davno uvidela! Vsi ti so sedaj v težavnem položaju, ker najemniki in oblastva pritiskajo nanje prav tako kakor na one, ki jim je pretirana najemnina zlata vir dohodkov in ki do sedaj niso še nič znižali najemnin.

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom nenadomestljive izgube naše ljube soproge, matere in babice, gospe

Lucije Cvarove
roj. Pavličeve

za poklonjene prelepe vence in za čašče udeležbo pri pogrebu se vsem tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se pevska družboma »Sloga« in »Bežigrade« za ganljive žalostinke, p. t. zastopnikom direkcije pošte in telegrafa, gg. oficirjem artiljerijskega polka št. 16, Sokolskemu društvu Ljubljana III., Prostovoljnemu in gasilskemu društvu Ljubljana severni del, končno vsem dobrim prijateljskim srem, ki so spremljali pokojnico na njeni zadnji poti in nam lajšali gorje.

V Ljubljani, dne 5. oktobra 1931.

Globoko žalujejo rodine:

Cvar, Julko Kovačič, Dr. Tavzes

13817

INSERIRAJTE V „JUTRO“

Kakor kaže sedaj praksa, je poziv predvsem ojučati najemnike, katerim poziv ne daje nikakih jekcij. Nasprotno: podkrepim so v upanju, da bodo vsi odločilni činitelji na koncu koncev dosegli toliko, da ne bo treba počasi ničesar plačati...

Dogajajo se obžalovanja vredni dogodki, ki kažejo slabo stran zvezinih apelov. Najemniki na podlagi nekaj časopisnih notic sami določujejo »novo najemnino« s 30-odstotnim p. stom od 1. novembra, sklicujoči se na oblastva. Ako hišni lastnik s tem ni zadovoljen, mu predlagajo sodno pot in zaenkrat ne plačaje ničesar...

Mnogo hišnih posestnikov se že pritožuje, da ne morejo več izterjati najemniških zaostankov, ki so jih pripustili strankam iz dobrosrčnosti in usmiljenja. Najemniki zahtevajo tudi od teh zneskov odpis v smislu novih napotkov in pozivov. Tako prihaja zadnje tedne do revolt celo v hišah, kjer je vladalo med lastnikom in strankami dolga leta dobro razmerje. Sodišča bodo imela mnogo več posla s stanovanjskimi zadevami, z izvršnim delom, izterjevanjem najemnin in s deložacijami upornih strank. Gospodarji so prisiljeni, iskati si pomoči pri sodišču in odklanjajo vsako krivdo za slične primere.

Večina hišnih posestnikov ne zahteva danes prav nič večje koristi za investiran denar kakor bi ga nosilo hranilnično obrestovanje denarja, prištevši davščine, zavarovalnino, obrabo in popravila. So celo hišni posestniki, ki dovoljujejo najemnikom vpogled v kalkulacijo, kar je še mnogo pravičnejše kakor preračunavanje z zlato pariteto predvojne dobe. Pravična ureditev najemnin je prav gotovo življenjskega pomena ne samo za najemnike, ampak tudi za lastnika hiše. K temu pa ne pripomore pavšalni poziv za obče znižanje, marveč uvidevnost in razsodnost lastnika in najemnika!

K. O.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 6.: Zaprtlo.

Sobota, 7.: Dve nevesti. Izven.

Nedelja, 8.: ob 15. uri Princeza in pastirček. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri Dve nevesti. Izven.

Ponedeljek, 9.: Dogodek v mestu Gogl. C.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Petek, 6.: Zaprtlo.

Sobota, 7.: Koštana. Premiera. Izven.

Nedelja, 8.: ob 15. uri Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri Knez Izgor. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 9.: Zaprtlo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 6.: Zaprtlo.

Sobota, 7.: Cirkuška princesa.

Nedelja, 8.: Zemlja smehljaja.

Golarjeva najnovejša ljudska igra »Dve nevesti« je dosegla pri premieri zelo lep uspeh. Gledališče je bilo skoro do zadnjega kotlika zasedeno in občinstvo se je izvrstno zabavalo. Prva repriza bo v soboto 7. t. m.

Premiera opere »Koštana«, ki jo je uglasbil Petar Konjović, ima naslednje zasedbo: naslovno vlogo ciganke Koštane poje ga. Giungjenka Gavellova, bogatega trgovca in posestnika Hadži Toma g. Rumpel, Kato, njegovo ženo ga. Kogejeva, njiju otroka Stojana in Stano g. Banovec in ga. Ribičeva. Predsednik občine Arsa je g. Gostič, ki je v poslednjem momentu prevzel to vlogo na mesto bolnega Iliča. Vaska, njegova hči, je

ga. Golobova. Mitka, njegov brat, je g. Primožič. Mater Koštane poje ga. Španova, oca ta g. Sekula. V ostalih vlogah nastopijo gg. Zupan, Ivelja, Magolič, Rus, Bekš, Sterniševa, Gerlovičeva, Ramšakova in Škrjančeva. V operi sodeluje tudi povečani baletni zbor in izvaja tipične južnosrbske plesne. Delo je zrežirala ga. Margareta Fromanova, šefinja baleta zagrebske opere. Dirigent je ravnatelj Polić. Inscenacija po osnutkih g. Ulijančiča. Opozorjamo na »Gledališki list«, ki je izšel za to premiero z obširno poučno vsebino. — Dnevna gledališka blagajna bo od danes dalje poslovala v vestibulu opernega gledališča.

Enkratno gostovanje znamenitega francoskega baleta »Fuller« bo v torek v naši operi. Na programu so plesi, solistični in v skupinah, po večini na podlagi klasične glasbe kakor: Grig, Mendelson, Mozart, Schubert, Wagner, Debussy, Sibelius, Lalo. Natančnejši spored javimo. Ponovno opozorjamo na izredno interesantno enkratno gostovanje, saj uživa balet svetovni sloves. Predprodaja sečežev od danes dalje v opernem gledališču.

Radio

Izvilleček iz programov

Petek, 6. novembra

LJUBLJANA 11.30: Šolska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Gospodinjska ura. — 19: Francoščina. — 19.30: O moralno pokvarjeni mladini. — 20: Rezervirano za banko upravo. — 20.30: Koncert iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sobota, 7. novembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa in plošče. — 17.30: Salonski kvintet. — 18: Zavod za slepce v Kočevju. — 18.30: Vzroki brezposelnosti. — 19: Angleščina. — 19.30: Toiše. — 20: Rezervirano za banko upravo. — 20.30: Premos Leharjevega večera z Dunaja. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Salonski kvintet.

BEograd 12.05: Operna glasba. — 16: Popolnanski koncert. — 19.30: Humoreske. — 20: Narodna glasba. — 20.30: Premos z Dunaja. — 22: Poročila. — 22.20: Sprehod po Beogradu. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Radio-orkester. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 22.10: Plesna glasba. — PRAGA 19.20: Pevski koncert. — 19.30: Jazz. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 22.20: Zabaven program iz Mor. Ostrave. — BRNO 18.25: Klavirski koncert. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 22.25: Mešan program iz Mor. Ostrave. — VARŠAVA 18.30: Koncert za deca. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 23: Laha glasba. — Berlin 19.10: Klavirski koncert. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.15: Koncert orkestra. — 19.15: Klavirski koncert. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 17.05: Orkestralni koncert. — 19.45: Smučač v opernih duetih. — 20.30: Koncert z Dunaja. — 22: Godba za ples. — BUDIMPESTA 17.35: Pevski kvartet. — 19: Premos z doma skladatelja Dohnanija. — 20.30: Premos Leharjevega koncerta z Dunaja. — 22.10: Koncert ciganske kapele. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Mascagnijeva opera »Isabeau«.

Ozameo najem trgovski lokal

V LJUBLJANI v velikim skladiščem oziroma veliko suho SKLADIŠČE.

J. Pogačnik, Škofja Loka — ob kolo-dvoru. 13766

NAZNANILO

Vsled nenadne smrti mojega soproga naznanjam svojim cenjenim naročnikom, da vodim neovirano dalje specialno KROJASTVO za uniforme in civil, in sicer pod vodstvom prvovrstnega strokovnjaka, ter prosim za nadaljnje zapuanje in naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem
13816

JOS. TOMAŽIČ, vdova
Celje — Na okopih št. 5.

PERJE

kokoše, purje, gosje,
naravno in s strojem
čiščeno, dobavlja v vsaki
množini

E. VAJDA, ČAKOVEC

Telefon številka
59, 4, 3, 60

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je naš dobi sopro, oče, brat, stari oče, stric in tast, gospod

KAREL FLERIN

mesar, posestnik in cerkveni ključar v Domžalah

danes, 4. novembra, na dan svojega godu, v 65. letu svoje starosti, ob 18. uri po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 6. t. m. ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti, Domžale, Ljubljanska cesta št. 44, na tukajšnje farno pokopališče.

Sv. maša za dušnico bo opravljena v farni cerkvi v Domžalah v soboto, dne 7. t. m. ob šestih zjutraj.

Draga nam pokojnika priporočamo v molitvah in lep spomin. 13800

V Domžalah, 4. novembra 1931.

MARIJA roj. RAHNE, žena — KAREL, LUDVIG, MARIJA por. PENGOV, otroci — FRANO in JAKOB, brata — PEPCA FLERIN roj. DOBRAVEČ, IVANKA FLERIN roj. BERGANT, sinovi — Ing. IVAN PENG-
GOV, zet — DRAGO FLERIN, JOSKO FL

Iz življenja in sveta

Žene in dekleta!

Ako hočete, da bodo vaši očetje, možje in bratje imeli dela in zaslužka, recite jim, naj gredo v nedeljo volit!

In ve, žene in dekleta iz kmečkih domov, ako hočete, da se bodo kmetijski pridelki zopet bolje prodajali, recite očetom, možem in bratom, naj gredo v nedeljo volit!

Čim večja bo udeležba pri volitvah, tem večja bosta vpliv parlamenta in moč države, tem prej bomo premagali gospodarsko krizo.

Proslava 150letnice ameriške neodvisnosti

Ameriški narod je praznoval v Yorktownu 150letnico ameriške neodvisnosti. Slika kaže predsednika Hooverja med njegovim govorom, v katerem je slavil sporazum med narodi in povečeval napredek kulture. V prvi vrsti med poslušalci (od leve proti desni): mornariški tajnik Adams, senator Bingham, maršal Petain, general Pershing in poslanik Claudel

„Misleči stroj“

Računalo za višjo matematiko

Računalo, ki rešuje matematične probleme naravoslovnega raziskovanja, je zgradil prof. V. Bush s tehnološkega zavoda v Massachusettsu (Združene države). Dal mu je ime »diferencialni analizator«: in bo raziskovalcu kakor tehniku rabila prav tako kakor navadni računalni stroj po uradih.

Ce postavi naravoslovna znanost novo teorijo, tedaj ji dostikrat da obliko tako zvane »diferencialne enačbe«. Te enačbe je treba rešiti, najti jim je treba pripadajoči »integral«, preden jo je mogoče eksperimentalno preizkusiti. Čeprav so znanstveniki in tehniki dostikrat postavljali pred to nalogo, vendar je njena izvršitev težko delo. Novi računalni stroj jo bo zelo olajšal in ni nevarnosti, da bi se človek zmotil.

Konstrukcija, ki jo je izdelal prof. Bush, je za prakso sicer nova, teoretično pa jo je napovedal že slavni filozof Leibniz. Ta velja za odkritelja diferencialnega računa in je izjavil, da je mogoča konstrukcija stroja, ki bi mogel brez napake opraviti ponavljajoče se mehanične operacije diferencialnega računa. A v tedanjih časih ni razpolagal s potrebnim finomehaničnim orodjem in drugim materialom za zgraditev

takšnega stroja. Današnja tehnika pa lahko zgradi »misleči stroj«, kakor ga je njegov zgraditelj se krstil. Največja težava je bila v tem, da je izključil netočnosti, ki nastajajo zaradi neizogibnih presledkov med številnimi malimi zobčastimi kolesci. Zgraditelju pa je uspelo, da je izločil tu vir napak, tako da ameriški laboratoriji že uporabljajo novo računalno.

Trgovina s ponarejenimi avtogrami

V Pragi so odkrili obsežno trgovino s ponarejenimi avtogrami. Človek z bistro glavo, toda s široko vestjo, se je bil obrnil do ljubiteljev knjig s ponudbo, da jim preskrbi avtograme Bernarda Shawa, Mauroisa, Werfla i. dr. Po knjige, v katerih naj bi stali ti avtogrami, je prihajal njegov »sluga« in mož jih je potem baje pošiljal pisateljem. Cena ni bila bogve kako visoka, Shawov podpis je veljal n. pr. okrog 8 Din, Werflav istotoliko, podpis Sinclaira Lewisa 35 Din itd. Ker je pa šlo takšnih podpisov na stotine in ni bilo »režijskih« stroškov nobenih, saj jih je mož sam fabriciral na svojem domu, so bili dobički vendarle veliki. In kazen tudi ne bo majhna.

Velike poplave na Daljnem zapadu in na Daljnem vzhodu

Zgoraj: Pogled na poplavljeni ulici v Santiagu na Kubi. Spodaj: Poplave v predmestju japonske prestolice

Ločitvene pravde brez senzacij

Novi češkoslovaški civilni zakon, ki ga bodo v kratkem predložili parlamentu, vsebuje med drugim tudi nove določbe o ločitvenih pravih.

Doslej je odločal sodnik sam od primera do primera, da-li se javnost izključi od razprave, odslej se bodo te izključitve izvršile v zakonito natančno določenih primerih. Stranki sta upravičeni imenovati le tri zaupne osebe, ki bodo smele prisostvovati razpravi.

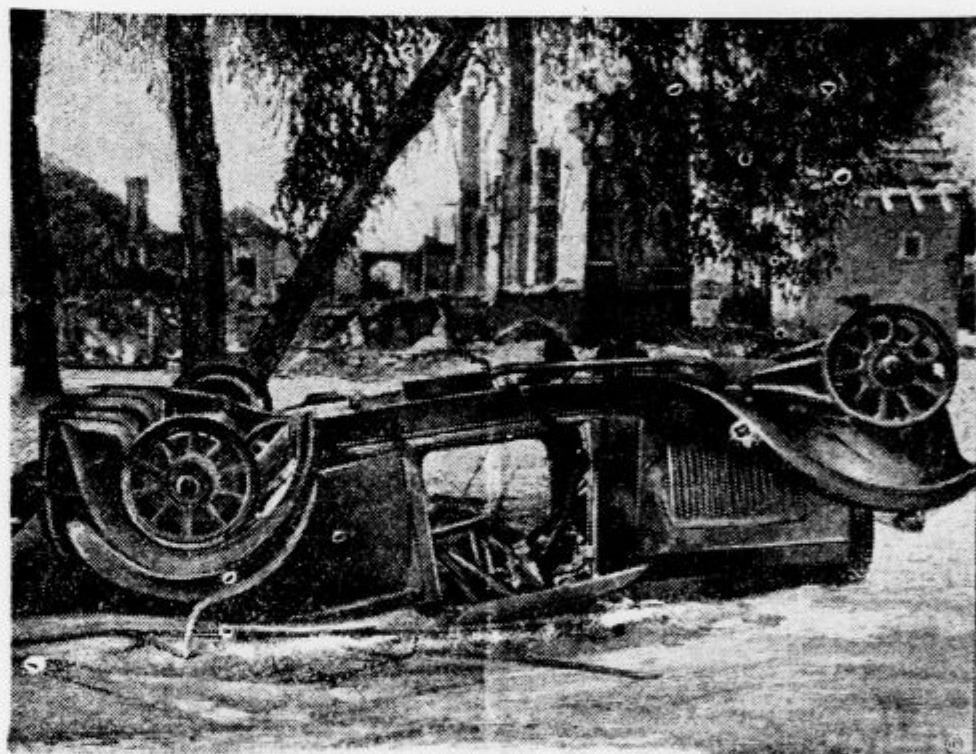
Senzacije željni ljudje ne pridejo več na svoj račun.

Najstarejša volilka

Slika nam kaže bivšo strežnico angleškega kralja Karolina Merriotovo. Steje že 106 let, a je pri zadnjih volitvah vendarle šla in oddala svoj glas

Grški upor na Cipru

Ostanki palače angleškega guvernerja v Nikosiji, ki so jo zažgali uporniki (Glej članek s slikami v pravkar izišli številki tedenske revije »Življenje in svet«)

Einstein žvižga

Prof. Charles Shaw, ki uči že četrto stoletja na newyorškem vseučilišču, je v Ameriki precej popularna osebnost, a te dni bi si to popularnost kmalu zaigral. Sodelavcu nekega newyorškega lista je dal pred nedavnim izjavo, ki pomeni direkten napad na vse žvižgajoče človeštvo. Dejal je: »Noben veliki mož se ni našobil ustnice, da bi zažvižgal. Ali si morete misliti žvižgajočega Einsteina ali predsednika Hooverja, kako stopa žvižgajoč po Beli hiši? Ne, samo duševno manjvredni, neokusni in nedisciplinirani individui izražajo svoje občutke po načinu ptičev.«

Od vseh strani je začel prejemati prof. Shaw proteste, ki so mu dokazovali, da je presneto slabo poučen. »United Press« se je začutila celo dolžno uvesti obsežno povpraševalno akcijo, ki je ugotovila, da je spadal pokojni državni predsednik Roosevelt med žvižgavce, med žvižgalci pakušajo polkovnik Lindbergh, newyorški župan Walker, Henry Ford, senator Watson in Rockefeller ml. čisto zadostiti svoji muzikalni potrebi s »šobanjem ustnice«. Korespondenti »Associated Press« v Rimu in Chicagu so izpopolnili to listo z Mussolinijevim imenom in z imenom senatorja Boraha, ki spadata med žvižganja veseleče se ljudi. Prof. Einstein istotako. Samo o predsedniku Hooverju niso mogli ugotoviti nič določnega.

Neki sodelavec bostonskega »Transcripta« se ni zadovoljil s tem, da je čast žvižgavcev rešena, temveč je aferi v posebnem članku pristavil še to piko: »Človeško žvižganje je treba vzeti kot spontan, nezumetničen in podzavesten izraz osebe, ki ji gre kakšna melodija skozi glavo. To je edina naravna muzika na svetu. In je podlaga vse druge muzike.«

Zaradi te izjave je omenjeni časnikaš danes najpopularnejši človek v Ameriki.

Skrivnost starih barv

Ze dolgo je skušala znanost odkriti skrivnost barv, ki so jih uporabljali stari slikarji in ki so stoletja ohranile svojo svežost in sijaj. Zdaj je sporočil tehnični svetovalec pariškega muzeja Louvre Maroger, da mu je po dolgem proučevanju in eksperimentiranju uspelo prodreti v to uganke.

Maroger bo v kratkem na javnem predavanju obrazložil potankosti svojega odkritja.

MILIJONI in milijoni ljudi uporabljajo

ŽE VEČ KOT 30 LET po spodaj navedenem navodilu za uporabo

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

in blagoslovljajo njegov neprekosljiv čudovit učinek!

Pri revmi, protinu, ishlasu natrite boleče mesto. — Pri zobnih bolečinah vdrgnite dlesno, izperite ustno votlino in grgrajte! — Pri glavobolu, nervoznosti in nespanju vdrgnite čelo in vse telo in vzemite, predno ležete spat, mlačno kopel z dodatkom tečnega francoskega žganja. — Pri utrujenosti za masažo vsega telesa. Pri žilodnih bolečinah vzemite kosček sladkorja z 10 kapljicami tega žganja. Pri izpadanju las in prihlajju za masažo kože na glavi. Kot ustna voda itd. — Pri potanju pod pazduho, potanju nog, rok ali telesa umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE je pristno le v tu naslikani in plombirani ORIGINALNI STEKLENICI.

Zahtevajte izrecno LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE in zavrnite odločno vsak nadomestek!

LEVJE FRANCOSKO ŽGANJE

dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10, 26, 52.

Varujte se pred potvorbami!

Centralni biro: LAVJA MENTOL - DROZDENKA, Zagreb, Maruličev trg 5. Telefon 73—52.

Roparska romantika na Korziki

Orožniki ubili zloglasnega korziškega bandita

Otok Korzika, ki slovi že od nekdaj po svoji roparski romantiki, si je dodal nov list v venec te slave.

Orožniško patruljo petih mož pod vodstvom nekega časnika je v bližini vasi Balogna napadla iz zasede roparska tolpa. To je bila tolpa bandita Caviglionija, ki je štela z njim vred šest mož. Med roparski in orožniki, je prišlo do divje bitke, v kateri sta bila dva orožnika ubita, po streli v prsa pa je bil težko ranjen policijski poročnik. Ključni orožnik vodil. Istotako pa je bil ubit tudi Caviglioni. Njegovi pajdaši so nato pobegnili in odnesli s seboj hudo ranjenega tovariša.

Caviglioni je spadal med mlajši razbojniški rod. Šele pred letom dni je ušel v goščavo, a njegov kazenski register vsebuje že lepo število zelo predznih zločinov, tako posebno dosti napadov na tovorne avtomobile. Njegovo najzrednejše dejanje pa je bil napad na kopalniški kraj Guagno. Neka dne zjutraj se je pojavil tu s svojo tolpo, zastražil ves kraj in začel pobirati kontribucijo po hotelih. Goste je temeljito oplenil. Eden izmed oplenjenec, neki Anglez, je pokazal usodno radovednost. Skozi svoje okno je pogledal za odhajajočimi roparji. V naslednjem trenutku ga je zadela v srce krogla iz roparjeve puške.

Panika v cerkvi

V baziliki sv. Dominika v Palermu je nastala zadnja nedolga med mašo iz nedognanih vzrokov med ljudmi hipoma strahna panika. Ljudje so jo vdrli v divjo naglico proti izhodu, mnoge osebe so bile pri tem pohojene. Stara ženica in en otrok sta bila ubita, preko sto oseb je bilo ranjenih.

Gdč. Peggy Salaman,

19letna angleška letalka, je pretekli petek startala za polet iz Londona v Kapsko mesto in ni za njo nobenega sledu več

S kimanjem se ne delajo oporoke

Dumačanka ga, Karolina E. je ležala na smrti postelji. Okoli nje cela truma sorodnikov; čakali so, da bi se napravila oporoke. Prizor za bogove, ki je mogoč samo med »civiliziranimi« ljudmi.

Toda ga, Karolina ni mogla več govoriti in pisati. Eden izmed navzočih mož je prevzel nalogo, da ugotovi v vprašanji njeno zadnjo voljo. »Ali hočeš svojemu bratu kaj zapustiti?« Umirajoča je odkimala. »Ali boš sestrji kaj zapustila?« Umirajoča se ni zganila. Vpraševali so na ta način dalje in so ugotovili, da bi morala največji del imetja podedovati neka njena oddaljena soročnica.

Toda sestra pokojnice ni bila zadovoljna z oporoko, ki se je sestavila na ta način in se je vložila tožbo, češ, da je ta oporoke neveljavna. Prva instanca ji je dala prav in razsodila na kratko, da preprosto kimanje ne more pomeniti »da«. Druga instanca je to razsodbo razveljavila, češ, da izraza »ustna naprava oporoke« ni vzeti dobesedno in da je razumeti pod njim vsako različno izražanje volje. Najvišja instanca pa je spet zavrnila stališče druge instance in dala prvi prav, češ, da mora biti človek, ki hoče napraviti oporoke, ne samo duševno, temveč tudi fizično sposoben izraziti svojo voljo osebno. Samo pritrjevanje vprašanjem ne zadostuje.

Čitate ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Iz uredniškega koša

Črno mesto. V naši umetniški galeriji leži knjiga, v katero zapisujejo obiskovalci svoje ime in pa nagib za poset. Najčeseje bereš opombo »zaradi studija« ali »iz zanimanja za umetnost« itd. Eden izmed zadnjih obiskovalcev pa je zapisal sledeče: »Rentir A. K. iz B. Zaradi pasjega vremena, ki vlada zunaj.«

Vsak dan ena

»Denar ali življenje!«
»Ali je samokres nabit!«

Plinska eksplozija v Pragi

V Vršovicah (Praga) so se vršila instalacijska dela v petem nadstropju neke hiše. Pri tem je eksplodirala plinska cev; razbilo je peto in četrto nadstropje, kakor tudi eno nadstropje sosedne hiše. Šipe v okolici so popokale. Na srečo je bilo ob času eksplozije le malo ljudi doma in so le tri osebe odnesle lažje poškodbe.

Smrtna obsodba železniškega atentatorja

Preki sod v Gyulu na Madžarskem je obsodil na smrt z obseženjem kmetu Stefana Lakija, ki je poskusil izvršiti atentat na lokalno železnico. Z njim je bil obtožen neki drugi kmet, ki so ga pa oprstili.

Čuden atentat

Glavni vodovod Los Angelesa so neki zlikovci te dni 40 km od mesta pognali v zrak, da je ostalo brez vode. Preden bodo mogli to škodo popraviti, bo trajalo več tednov. Za storilci ni nobenega sledu.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega nad vse ljubljene soproga, očeta, sina in brata, gospoda

Miroslava Kvasa

advokata v Višnji gori, rez. poručnika in imejtelja reda jugosl. krone V. kl.

se tem potom vsem najtopleje zahvalujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikoma dr. Kramariču in dr. P. Krajcu za požrtvovalno skrb in nego, Vojaški komandi za izkazano zadnjo čast, čt. duhovščini, darovalcem cvetja in vencev ter vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1931.

13799

Zalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena soproga oziroma mati, hči, sestra, teta in svakinja, gospa

MARIJA ŽABJEK

roj. Šušteršič

posestnica v Žapužah št. 9

v četrtek, dne 5. t. m. po mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 7. t. m. ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti, Žapuže št. 9, na pokopališče k Sv. Roku v Dravljah.

Žapuže pri Ljubljani, dne 5. novembra 1931.

IVAN ŽABJEK, soproga — ANICA, hči — MARIJA ŠUSTERSIČ, mati — LEOPOLD, LUDVIK, brata — LENCA, sestra, in ostalo sorodstvo, 13801

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

PRODAM

skupno ali posamezno:

2 stanovanjski hiši, 1 gospodarsko poslopje s skladišči, delavnicami in stanovanji, 1 velik industrijski objekt, žaga (z ali brez strojev), zemljišče, ležarišča in stavbne parcele. — Objekti so pripravljeni tudi za vsako drugo industrijo. — Cena nizka, plačilni pogoji zelo ugodni.

J. POGAČNIK, škofja Loka — ob kolodvoru.

13762

Suknemi ostanki

za površine suknje in obleke

pod ceno

R. Miklauc,

„Pri Škofu“, Ljubljana

C. Schmidt:

Mesto mrtvih v Jukatantu

Roman.

Velikokrat sem si pozneje belil glavo, zakaj me je usoda tisti dan postavila med Irido in Violo. Če je bila Viola toplo sijoča krasota tropske noči, je bila Iris solnce, žarko plameneče in paleče solnce. Imela je plave lase in temnovišnjeve oči in njena nraga je bila tako polna udružane moči, da se ni mogla nikoli umiriti. Ob mirni, sanjavi Violi je vzbujalo to tem večjo pozornost.

»Gospod Stornish, ali radi plavate?»

»Da, gospodična.«

»Lepo, plavala bova. Takoj. Ta pusta družba sedi in čenča na vročem solncu, ko je zunaj toliko hladne vode.«

Viola se je nasmehnila in me s strani pogledala.

»Prav, plavali bomo,« je rekla nato. »Saj vem, da pojde za stavo.«

Iris je stekla v hišo. Midva za njo.

Ko sem prišel čez pčle četrt ure v plavalni obteki na breg, je sedela Viola v pesku in gledala na morje, kjer se je gotovo sto metrov od nje, Iris že premetavala kakor živo srebro.

Zadnji je prišel James. Sedel je k Violi in rekel, gledaje za Irido:

»Plava, kakor riba.«

Ne vem, kaj me je mahoma obšlo. Zaklical sem jima:

»Dohiteli jo bom!«

In sem se vrgel v vodo. Violin polglasni smeh me je še došel in Jamesov klic:

»Pozor, Iris! Stornish ti dá sto metrov naprej!«

Z velikimi razmahi sem se poganjal naprej in gledal na Irido,

ki je ob bregu plavala proti zapadu. Očividno je razumela, za kaj gre.

»Za njo! Dohiteti jo moram — za vsako ceno!«

Ta misel me je bila obsedla. Viola se je smejala, ko sem skočil v vodo. Ta smeh mi je zvenel v spominu in zbuja v meni neprijetno čustvo, skoraj da jezo. Iris je res izvrstno plavala, za vsak meter sem se moral trdo boriti z njo. Nazadnje sem se ji vendar približal na kakih deset metrov. Videl sem, da plava s poslednjimi močmi.

V skrbeh, da se ne bi prenapela, sem ji zaklical: »Vdajte se, miss Iris!«

»No!« je bil kratki odklik.

Z nekaj močnimi sunki sem bil pri njej. Smejala se je. »Zmagali ste. — A Clauderiški rt je daleč za nama. Plavajva na breg.«

Ko sva zlezla iz vode, se ji je utrujenost vendarle preveč poznala, da bi jo bila mogla tajiti.

»Da, utrujena sem. Tako daleč nisem še nikoli plavala. Sediva nekoliko.«

»Menda ne mislite plavati tudi nazaj?«

»Ne, vse poti gotovo ne,« je smeje se odgovorila. »Nekaj časa lahko greva ob bregu, potem pa spet v vodo.«

Snela si je kopalno čepico in obilje plavih kodrov se ji je usulo po tilniku in licih. Njene bele lakti so se bleščale na solncu. — In zdajci sem jo poljubil, enkrat, dvakrat, trikrat, še in še, dokler se mi ni z rahlim naporom izvila. Njene oči so se zmagoslavno in radostno bleščale.

»Da, zmagali ste, Iris,« sem tiho dejal. »Vi ste zmagali!«

Vstala je in na njenih ustnicah je zaigral blažen smehljaj.

»Zdaj nisem več trudna. Pojdiva.«

Ko sva se plavaje približala Clauderiskemu rtu, sva zagledala Violo in Jamesa, ki sta se v vodi igrala z veliko žogo.

»Evo jih!«

Viola naju je bila prva zagledala. Oba sta splavala na breg, kjer sta naju počakala.

»Gospod Stornish je zmagal,« jima je Iris zaklicala naproti. Pogledal sem Violo. Smehljala se je mirno, skoraj porogljivo — vedela je vse.

Ko sem se preoblekel in vrnil na teraso, so bili že vsi zbrani. Jamesov obraz je bil nekam neumno-navihan videti. Vzrok tega izraza sem šele opazil, ko sem odvrnil pogled od Violo in Irido in hotel sestiti. Na mojem prostoru je stala steklenica pravega »Monte Cavallo«. Mladi človek se je zdaj glasno zasmejal mojemu presečenju, vzel izpod mize drugo steklenico in jo postavil predse.

»Jaz pijem najrajši rensko vino,« je dejal, kakor da bi se hotel opravičiti.

Očividno je bil dobro založen s plemenitim Bakhovim darom. A saj nisem imel povoda, da bi ga bil izpraševal.

»Ali je bilo težko?« je vprašala Viola z udrzanim smehom, ki jo je delal za čudo lepo in mi je skoraj že udarjal na živce.

»Viola misli, ali me je bilo težko premagati,« je pojasnila Iris.

»Težko in lahko,« sem raztreseno odvrnil.

Tedaj se je Viola srebno zasmejala.

»Več sreče ste imeli, Stefan, kakor Joe in Jim.«

»Kako to?« je vprašal James. A zdajci se je na ves glas zasmejal. »A, to meri na tisto znamenito stavo!« je sunkoma prhnilo iz njega.

Bogme da sem postajal nejevoljen. Vrag si ga vodi, kaj se je bilo treba temu Wellesleyu toliko smejati. Zdelo se mi je skoraj, da igram malo častno vlogo v domenjeni burki.

Viola je morala čutiti, da mi nekaj ne ugaja; jela je sihtiti v Jamesa, naj pove, kako je bilo s stavo. Njega je stvar očividno zabavala.